

MUITINĖS KONVENCIJA DĖL TARPTAUTINIO KROVINIŲ GABENIMO SU TIR KNYGELĖMIS (1975 M. TIR KONVENCIJA)*

Susitariančiosios Šalys,
norėdamos supaprastinti tarptautinių krovinių gabenimą kelių transporto priemonėmis,
manydamos, kad krovinių gabenimo sąlygų pagerinimas yra vienas svarbiausių veiksnių,
padedančių plėtoti šalių bendradarbiavimą, ir
pritardamos, kad reikia supaprastinti administracinius formalumus tarptautinio kelių
transporto srityje, ypač pasienyje,
s u s i t a r è:

I skyrius BENDROSIOS NUOSTATOS

A. SĄVOKŲ APIBRĖŽIMAI 1 straipsnis

Šioje konvencijoje:

- a) sąvoka „TIR procedūra“ – tai krovinių gabenimas nuo išvykimo muitinės įstaigos iki paskirties muitinės įstaigos pagal TIR procedūrą, nustatytą šioje konvencijoje;
- b) sąvoka „importo ir eksporto muitai ir mokesčiai“ – tai visi muitai ir kiti mokesčiai bei kitos išlaidos, susijusios su krovinių įvežimu arba išvežimu, išskyrus mokesčius ir rinkliavas, kurių suma apribota apytikslėmis suteiktų paslaugų išlaidomis;
- c) sąvoka „kelių transporto priemonė“ – tai ne tik variklio varoma transporto priemonė, bet ir bet kokia priekaba ar puspriekabė, tempiama tokios transporto priemonės;
- d) sąvoka „autotraukinys“ (transporto priemonių sąstatas) – tai sukabintos transporto priemonės, kurios važiuoja kaip vientisas junginys;
- e) sąvoka „konteineris“ – tai transporto įrenginys (narvas, nuimamoji cisterna ar kita panaši konstrukcija), kuris:
 - i) sudaro visiškai arba iš dalies dengtą talpyklą kroviniams gabenti,
 - ii) gana stiprus ir tinka daugkartiniam naudojimui,
 - iii) specialiai sukonstruotas palengvinti krovinių gabenimą vienu ar kelių rūšių transportu be tarpinio jų perkrovimo,
 - iv) sukonstruotas taip, kad būtų lengviau jį perkelti iš vienos transporto rūšies į kitą,
 - v) sukonstruotas taip, kad jį būtų galima lengvai pakrauti ir iškrauti,
 - vi) turi ne mažesnę kaip 1 m³ talpą;
 „nuimamieji kėbulai“ taip pat yra konteineriai;
- f) sąvoka „išvykimo muitinė“ – tai bet kuri Susitariančiosios Šalies muitinė, kurioje prasideda viso krovinio arba jo dalies tarptautinis gabenimas pagal TIR procedūrą;
- g) sąvoka „paskirties muitinė“ – tai bet kuri Susitariančiosios Šalies muitinė, kurioje baigiamas viso krovinio arba jo dalies tarptautinis gabenimas pagal TIR procedūrą;
- h) sąvoka „en route muitinė“ – tai bet kuri Susitariančiosios Šalies muitinė, per kurią autotransporto priemonė, autotraukinys ar konteineris įvežamas arba išvežamas pagal TIR procedūrą;
- j) sąvoka „asmuo“ – tai fizinis ir juridinis asmuo;
- k) sąvoka „sunkiasvoris arba nestandartinio dydžio kroviny“ – tai bet koks sunkus ar didelis kroviny, kuris dėl savo svorio, dydžio ar pobūdžio paprastai negabenamas dengta transporto priemone arba konteineriu;

* Lietuvos Respublikai įsigaliojo 1993 m. rugpjūčio 26 d.

l) sąvoka „garantinė asociacija“ – tai asociacija, kurią Susitariančiosios Šalies muitinės tarnybos pripažino asmenų, taikančių TIR procedūras, garantu.

B. TAIKYMO SRITIS

2 straipsnis

Ši konvencija taikoma gabenant krovinius be tarpinio perkrovimo į kelių transporto priemones, autotraukinius arba konteinerius, kai kertama viena ar kelios sienos nuo vienos Susitariančiųjų Šalių išvykimo muitinės įstaigos iki kitos Susitariančiosios Šalies paskirties muitinės įstaigos arba tos pačios Susitariančiosios Šalies paskirties muitinės įstaigos, jei tam tikra TIR dalis nuo pradžios iki pabaigos yra vykdoma automobilių transportu.

3 straipsnis

Šios konvencijos nuostatos taikomos, jeigu:

a) gabenama:

- i) kelių transporto priemonėmis arba autotraukiniais, iš anksto paruoštais gabenti III skyriaus a dalyje nurodytomis sąlygomis, arba
- ii) kitomis kelių transporto priemonėmis, autotraukiniais ar konteineriais III skyriaus c dalyje nurodytomis sąlygomis;

b) kroviniai gabenami garantuojant asociacijoms, kurios pripažintos pagal 6 straipsnio nuostatas, ir naudojant TIR knygeles, atitinkančias šios konvencijos 1 priede pateiktą pavyzdį.

C. PAGRINDINĖS NUOSTATOS

4 straipsnis

Kroviniai, gabenami pagal TIR procedūrą, šalių pasienio muitinėse en route nėra apmokestinami importo ir eksporto muitais ir mokesčiais arba užstatu.

5 straipsnis

1. Kroviniai, gabenami pagal TIR procedūrą užplombuotomis kelių transporto priemonėmis, autotraukiniais arba konteineriais, tranzito šalių pasienio muitinėse paprastai netikrinami.

2. Tačiau norint išvengti piktnaudžiavimo, muitinės tarnybos išimties tvarka gali šiose muitinėse krovinį patikrinti.

II skyrius

TIR KNYGELIŲ IŠDAVIMAS GARANTINIŲ ASOCIACIJŲ ATSAKOMYBĖ

6 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali suteikti asociacijoms teisę tiesiogiai arba per asociacijas korespondentes išduoti TIR knygeles ir būti garantais, jei laikomasi minimalių sąlygų ir reikalavimų, nurodytų 9 priedo I dalyje. Ši teisė panaikinama, jei nesilaikoma 9 priedo I dalyje nurodytų minimalių sąlygų ir reikalavimų.

2. Asociacija gali būti pripažinta konkrečioje šalyje tada, kai jos garantija padengia tos šalies įsipareigojimus, susijusius su krovinių gabenimu naudojant TIR knygeles, išduotas užsienio šalies asociacijų, priklausančių tai pačiai tarptautinei organizacijai, kaip ir minėta asociacija.

3. Asociacija išduoda TIR knygeles tik tiems asmenims, kuriems Susitariančiųjų Šalių, kuriose yra jų buveinė arba steigimo vieta, kompetentingos institucijos nėra atėmusios teisės taikyti TIR procedūrą.

4. Teisė taikyti TIR procedūrą suteikiama tik tiems asmenims, kurie laikosi šios konvencijos 9 priedo II dalyje nurodytų minimalių sąlygų ir reikalavimų. Ši teisė bus atimta, jei minėti reikalavimai nebus vykdomi.

5. Teisė taikyti TIR procedūrą suteikiama šios konvencijos 9 priedo II dalyje numatyta tvarka.

7 straipsnis

TIR knygelės, kurias gauna garantinės asociacijos iš užsienio šalių asociacijos korespondenčių arba tarptautinių organizacijų, nėra apmokestinamos importo ir eksporto muitais ir mokesčiais, joms taip pat netaikomi importo ir eksporto draudimai bei apribojimai.

8 straipsnis

1. Garantinė asociacija įsipareigoja sumokėti visus importo ir eksporto muitus ir mokesčius, taip pat delspinigius, kurie gali būti priskaičiuoti pagal muitinės įstatymus ir taisykles tos šalies, kurioje buvo nustatytas TIR procedūros pažeidimas. Garantinė asociacija aukščiau nurodytas sumas įsipareigoja sumokėti kartu su tiesioginiais skolininkais.

2. Jeigu vienos ar kitos Susitariančiosios Šalies įstatymais ir taisyklėmis nėra nustatytas importo ir eksporto muitų ir mokesčių mokėjimas, kaip nurodyta 1 straipsnio dalyje, garantinė asociacija įsipareigoja tomis pačiomis sąlygomis sumokėti sumą, lygią importo ir eksporto muitų ir mokesčių sumai, įskaitant galimus delspinigius.

3. Kiekviena Susitariančioji Šalis nustato didžiausią sumą, kurios gali reikalauti iš garantinės asociacijos už kiekvieną TIR knygelę, kaip numatyta straipsnio 1 ir 2 dalyse.

4. Garantinė asociacija tampa atsakinga kompetentingoms tarnyboms tos šalies, kurioje yra išvykimo muitinė, nuo tada, kai TIR knygelė priimama įforminti toje muitinėje. Atsakomybė kitoms šalims, kurių teritorija kroviniai gabenami pagal TIR procedūrą, prasideda nuo krovinio įvežimo arba, jei TIR procedūra buvo laikinai sustabdyta, kaip numatyta 26 straipsnio 1 ir 2 dalyse, nuo tada, kai TIR knygelę priima muitinė, kurioje TIR procedūra atnaujinama.

5. Garantinė asociacija atsako ne tik už prekes, išvardytas TIR knygelėje, bet ir už tas, kurios TIR knygelėje nenurodytos, bet yra užplombuotoje transporto priemonės dalyje arba užplombuotame konteineryje. Už kitas prekes garantinė asociacija neatsako.

6. Nustatant straipsnio 1 ir 2 dalyse minimų muitų ir mokesčių sumas, TIR knygelėje pateikti duomenys apie prekes pripažįstami teisingi, jei nėra įrodoma kitaip.

7. Pasibaigus straipsnio 1 ir 2 dalyse minimų sumų mokėjimo terminui, kompetentingos tarnybos, prieš pateikdamos pretenziją garantinei asociacijai, turi pirmiausia kiek galėdamos reikalauti, kad jas apmokėtų tiesioginis skolininkas ar skolininkai.

9 straipsnis

1. Garantinė asociacija nustato TIR knygelės galiojimo terminą, nurodydama paskutinę galiojimo dieną, po kurios TIR knygelės jau nebegalima pateikti išvykimo muitinei.

2. Jei TIR knygelė išvykimo muitinėje buvo įforminta paskutinę jos galiojimo dieną arba iki šio straipsnio 1 dalyje nustatyto termino, tokiu atveju knygelė paskirties muitinėje galioja iki TIR procedūros pabaigos.

10 straipsnis

1. TIR knygelė gali būti muitinėje įforminama su išlygomis arba be jų. Jei daromos išlygos, jos turi būti pagrįstos faktais, susietais su TIR procedūra. Šie faktai turi būti nurodyti TIR knygelėje.

2. Jeigu šalies muitinė įformino TIR knygelę be išlygų, ji negali reikalauti, kad garantinė asociacija sumokėtų sumas, nurodytas 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse, išskyrus atvejį, jei muitinėje TIR knygelė buvo įforminta neteisėtai arba apgaulės būdu.

11 straipsnis

1. Jei TIR knygelė nebuvo įforminta arba įforminta su išlygomis, kompetentingos institucijos neturi teisės reikalauti, kad garantinė asociacija sumokėtų sumas, nurodytas 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse, jeigu per metus nuo TIR knygelės įforminimo šioje muitinėje dienos jos raštu nepranešė garantinei asociacijai, kad TIR knygelė neįforminta arba įforminta su išlyga. Ši nuostata taikoma ir tada, kai buvo įforminta neteisėtai arba apgaulės būdu, tik tokiu atveju numatytas dveju metų terminas.

2. Reikalavimas sumokėti mokesčius, nurodytus 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse, garantinei asociacijai pateikiamas ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo tos dienos, kai asociacijai buvo pranešta, kad TIR knygelė neįforminta, įforminta su išlyga arba neteisėtai ar apgaulės būdu, ir ne vėliau kaip per dvejus metus nuo tos pačios dienos. Jei bylos per tuos dvejus metus buvo perduotos teismui, mokestinė pretenzija turi būti pateikta per metus nuo teismo sprendimo įsigaliojimo dienos.

3. Reikalaujamą sumą garantinės asociacijos privalo sumokėti per tris mėnesius nuo tos dienos, kai buvo gautas reikalavimas. Sumokėta suma bus grąžinta asociacijai, jei per dvejus metus nuo tos dienos, kai buvo pateiktas reikalavimas, muitinės tarnybos gaus svarius įrodymus, kad šios transporto operacijos metu jokių pažeidimų nepadaryta.

III skyrius

KROVINIŲ GABENIMAS NAUDOJANT TIR KNYGELES

a) Transporto priemonių ir konteinerių tinkamumas

12 straipsnis

Šio skyriaus a ir b poskyriai taikomi, kai kelių transporto priemonių konstrukcija ir įranga atitinka šios konvencijos 2 priede nurodytas sąlygas ir buvo patvirtinta šios konvencijos 3 priede numatyta tvarka. Tinkamumo liudijimas turi atitikti 4 priede pateiktą pavyzdį.

13 straipsnis

1. Kaip reikalauja šio skyriaus a ir b poskyrių nuostatos, konteineriai turi būti sukonstruoti pagal 7 priedo 1 dalyje nustatytas sąlygas ir tinkami gabenti krovinius šio priedo II dalyje numatyta tvarka.

2. Konteineriai, skirti kroviniams gabenti su muitinės plombomis ir atitinkantys 1956 m. Muitinės konvenciją ir jos susitarimus, priimtus JT būstinėje, taip pat 1972 m. Muitinės konvencijos nuostatas dėl konteinerių arba kitus tarptautinius aktus, pakeičiančius šią Konvenciją, yra laikomi, kad atitinka šio straipsnio 1 dalies nuostatas; jais leidžiama gabenti pagal TIR procedūrą be papildomo leidimo.

14 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis pasilieka teisę nepripažinti pažymėjimo tinkamumo liudijimo tų kelių transporto priemonių ir konteinerių, kurie neatitinka 12 ir 13 straipsniuose numatytų sąlygų. Vis dėlto Susitariančiosios Šalys neturėtų sulaikyti transporto priemonių arba konteinerių, kuriuose aptikti trūkumai yra nereikšmingi ir nesudaro sąlygų kontrabandai.

2. Kad bet kuri kelių transporto priemonė ar konteineris, kurie neatitiko nustatytų reikalavimų, galėtų vėl gabenti krovinius su muitinės plombomis, jie turi būti sutvarkyti, kokie buvo anksčiau, arba tam tikra tvarka iš naujo patikrintas jų tinkamumas.

b) Krovinių gabenimo su TIR knygele procedūros

15 straipsnis

1. Laikiniai įvažiuojančioms kelių transporto priemonėms, autotraukiniams arba konteineriams, gabenantiems krovinius pagal TIR procedūrą, nereikalingas joks specialus muitinės dokumentas. Taip pat nereikalingos garantijos kelių transporto priemonėms, autotraukiniams arba konteineriams.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostata Susitariančiajai Šaliai netrukdo reikalauti, kad paskirties muitinė atliktų formalumus, numatytus tos šalies nacionalinių įstatymų, siekiant užtikrinti, kad, pasibaigus TIR procedūrai, kelių transporto priemonė, autotraukinys ar konteineris išvyks.

16 straipsnis

Vykdamas TIR procedūrą kelių transporto priemonėmis arba autotraukiniais, prie jų turi būti pritvirtintos stačiakampės lentelės su užrašu „TIR“, atitinkančios šios konvencijos 5 priedo reikalavimus; viena lentelė tvirtinama priekyje, kita – transporto priemonės ar autotraukinio gale. Lentelės tvirtinamos taip, kad būtų gerai matomos. Jos turi būti nuimamos arba sukonstruotos taip, kad lentelę būtų galima apversti, uždengti, sulenkti arba sudėti taip, kad būtų aišku, jog TIR procedūra nevykdoma.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.16, įsigaliojo 1994 m. liepos 24 d.)

17 straipsnis

1. Kiekvienai kelių transporto priemonei ar konteineriui įforminama atskira TIR knygelė. Tačiau viena TIR knygelė gali būti įforminama ir vienam autotraukiniui arba keliems konteineriams, pakrautiems vienoje transporto priemonėje arba jų sąstate. Tokiu atveju TIR knygelės prekių manifeste būtina atskirai nurodyti kiekvienos sąstatui priklausančios transporto priemonės arba kiekvieno konteinerio krovinį.

2. TIR knygelė galioja tik vienam gabenimui. Joje turi būti tiek atplėšiamų muitiniam įforminimui ir procedūrų vykdymui skirtų lapų, kiek jų reikia konkrečiam gabenimui.

18 straipsnis

TIR procedūra gali būti tęsiama per kelias išvykimo ir paskirties muitines, tačiau išvykimo ir paskirties muitinių kartu paėmus negali būti daugiau kaip keturios. TIR knygelė paskirties muitinėms gali būti pateikta tik tada, jeigu yra visų išvykimo muitinių žymos.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.10, įsigaliojo 1989 m. gegužės 23 d.)

19 straipsnis

Kroviniai ir kelių transporto priemonė, autotraukinys ar konteineriai išvykimo muitinėje nurodomi kartu su TIR knygele. Išvykimo šalies muitinė imasi visų būtinų priemonių, kad įsitikintų krovinio manifeste pateiktų duomenų tikslumu ir(arba) uždėtų muitinės plombas arba patikrintų tos muitinės įgaliotų asmenų uždėtas plombas.

20 straipsnis

Muitinės tarnybos kroviniams, gabenamiems jų šalies teritorija, gali nustatyti tranzito terminą ir reikalauti, kad kelių transporto priemonė, autotraukinys ar konteineris važiuotų nustatytu maršrutu.

21 straipsnis

Kiekvienoje en route ir paskirties muitinėje kelių transporto priemonė, autotraukinys ar konteineris kartu su gabenamu kroviniu ir įforminta to krovinio TIR knygele turi būti pateikti muitinės kontrolei.

22 straipsnis

1. Kiekvienos Susitariančiųjų Šalių en route muitinės pareigūnai paprastai pripažįsta kitų Susitariančiųjų Šalių muitinės pareigūnų uždėtas ir nepažeistas muitinės plombas, išskyrus tada, kai kroviny tikrinamas laikantis 5 straipsnio 2 punkto nuostatų. Vis dėlto šie pareigūnai gali, jei tai privaloma pagal kontrolės reikalavimus, papildomai uždėti savo plombas.

2. Vienos iš Susitariančiųjų Šalių pripažinti muitinės spaudai ir plombos jų teritorijoje juridiskai yra taip pat apsaugoti, kaip ir nacionalinės muitinės spaudai ir plombos.

23 straipsnis

Muitinės tarnybos negali:

- reikalauti, kad kelių transporto priemonės, autotraukiniai arba konteineriai, važiuodami jų šalies teritorija, būtų eskortuojami vežėjo sąskaita;
- reikalauti, kad kelių transporto priemonės, autotraukiniai arba konteineriai ir jų kroviniai pakeliui būtų tikrinami,
- išskyrus ypatingus atvejus.

24 straipsnis

Jeigu muitinės tarnybos en route muitinėje arba kelyje tikrina krovinį, gabenamą transporto priemone, autotraukiniu arba konteineriu, visus įrašus apie uždėtas naujas plombas ir atliktos muitinės kontrolės pobūdį jos turi įrašyti atplėšiamuose TIR knygelės lapuose, kurie naudojami jų šalyje, atitinkamose šaknelėse, taip pat likusiuose atplėšiamuose TIR knygelės lapuose.

25 straipsnis

Jeigu muitinės plombos ir spaudai kelyje buvo pažeisti kitomis aplinkybėmis, negu numatyta 24 ir 35 straipsniuose, arba jeigu kroviny buvo sunaikintas arba sugadintas nepažeidus plombų, taikoma TIR knygelės naudojimo procedūra, nustatyta konvencijos I priede, nepažeidžiant nacionalinių įstatymų nuostatų; užpildomas ir TIR knygelėje esantis protokolas.

26 straipsnis

1. Jeigu dalis maršruto eina šalies, kuri nėra šios Konvencijos Susitariančioji Šalis, teritorija, šioje kelio dalyje TIR procedūra laikinai sustabdoma. Tokiu atveju Susitariančiosios Šalies, kurios teritorija krovinyms toliau gabenamas, muitinės tarnybos priima TIR knygelę TIR procedūrai atnaujinti, jei muitinės plombos arba identifikavimo ženklai nepažeisti.

2. Ta pati nuostata taikoma ir tai maršruto daliai, kai TIR knygelės savininkas vienos Susitariančiųjų Šalių teritorijoje knygelės nenaudoja dėl paprastesnių muitinio tranzito procedūrų arba kai muitinio tranzito režimas nebūtinus.

3. Tokiais atvejais muitinės tarnybos, kuriose TIR procedūra buvo laikinai nutraukta arba atnaujinta, yra laikomos en route muitinėmis įvažiuojant arba išvažiuojant iš šalies.

27 straipsnis

Kai laikomasi šios konvencijos nuostatų, ypač 18 straipsnio, nurodyta paskirties muitinė gali būti pakeista kita paskirties muitine.

28 straipsnis

Kai krovinyms atgabenamas į paskirties muitinę ir prekės išleidžiamos laisvai cirkuliuoti arba perduodamos laikinai saugoti muitinės kontrolei, atlikus visus privalomus muitinės formalumus, TIR knygelė įforminama nedelsiant.

c) Sunkiasvorių ir nestandartinio dydžio krovinių gabenimo nuostatos

29 straipsnis

1. Šio skyriaus nuostatos taikomos tik gabenant sunkiasvorius ir nestandartinio dydžio krovinius, kurių apibrėžimas pateiktas konvencijos 1 straipsnio k dalyje.

2. Kai taikomos šio skyriaus nuostatos, išvykimo muitinės sprendimu sunkiasvoriai ir nestandartinio dydžio kroviniai gali būti gabenami neplombuotomis transporto priemonėmis arba konteneriais.

3. Šio skyriaus nuostatos taikomos tik tais atvejais, kai, išvykimo muitinės nuomone, sunkiasvoriai arba nestandartinio dydžio kroviniai, taip pat kartu gabenami jiems priklausantys reikmenys gali būti lengvai atpažįstami pagal pateiktą jų aprašymą arba yra užplombuojami ar pažymimi identifikavimo ženklais taip, kad būtų neįmanoma jų pakeisti ar nuimti nepaliekant žymės.

30 straipsnis

Visos šios konvencijos nuostatos, išskyrus tas, kurioms šiame skyriuje numatytos išimtys, taikomos ir gabenant pagal TIR procedūrą sunkiasvorius arba nestandartinio dydžio krovinius.

31 straipsnis

Garantinė asociacija atsako ne tik už TIR knygelėje nurodytas prekes, bet ir už tas, kurios neišvardytos, bet yra ant platformos arba tarp knygelėje išvardytų prekių.

32 straipsnis

Viršelyje ir ant visų atplėšiamų TIR knygelės lapų turi būti juodu šriftu užrašyta „Sunkiasvoriai arba nestandartinio dydžio kroviniai“.

33 straipsnis

Išvykimo muitinės tarnybos gali reikalauti, kad pakavimo lapai, nuotraukos, brėžiniai ir kt., kurie būtini gabenamiems kroviniams atpažinti, būtų pridedami prie TIR knygelės. Tokiu atveju muitinės pareigūnai šiuos dokumentus patvirtina; vienas nurodytų dokumentų egzempliorius tvirtinamas prie TIR knygelės viršelio vidinės pusės ir visuose TIR knygelės manifesto lapuose daromas įrašas, kad tokie dokumentai yra.

34 straipsnis

Visos Susitariančiųjų Šalių en route muitinės pripažįsta muitinės plombas ir/arba identifikavimo ženklus, uždėtus kitų Susitariančiųjų Šalių kompetentingų institucijų. Tačiau ir jos pačios gali papildomai uždėti plombas ir/arba identifikavimo ženklus. Tokiu atveju apie naujas plombas ir/arba identifikavimo ženklus pažymima TIR knygelės atplėšiamuose lapuose, naudojamuose jų šalyje, atitinkamose šaknelėse, taip pat likusiuose TIR knygelės atplėšiamuose lapuose.

35 straipsnis

Jeigu kelyje arba en route muitinėje apžiūrą atliekantys muitinės pareigūnai priversti nuimti plombas ar identifikavimo ženklus, apie tai, kad buvo uždėtos naujos plombos ar identifikavimo ženklai, jie pažymi TIR knygelės atplėšiamuose lapuose, naudojamuose jų šalyje, atitinkamose šaknelėse, taip pat likusiuose TIR knygelės atplėšiamuose lapuose.

IV skyrius KONVENCIJOS NUOSTATŲ PAŽEIDIMAS

36 straipsnis

Šios Konvencijos nuostatų pažeidėjas baudžiamas tos šalies, kurioje padarytas pažeidimas, įstatymų nustatyta tvarka.

37 straipsnis

Jeigu neįmanoma nustatyti, kieno teritorijoje padarytas pažeidimas, teigiama, kad pažeidimas padarytas tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kurioje jis buvo užfiksuotas.

38 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis turi teisę iš bet kurio asmens, kuris rimtai pažeidė muitinės įstatymus ar kitas muitinės taisykles, susijusias su tarptautiniu krovinių gabenimu, laikinai arba visam laikui atimti teisę naudotis šia konvencija nustatytais teisėmis.

2. Apie atimtą teisę nedelsiant (per savaitę) pranešama tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje toks asmuo yra įsikūręs arba nuolat gyvena, muitinės tarnyboms. Taip pat pranešama garantinei asociacijai(-oms) šalies, kurioje padarytas pažeidimas.

39 straipsnis

Tais atvejais, kai TIR procedūros pripažįstamos:

1. Susitariančiosios Šalys nekreipia dėmesio į nežymius nukrypimus nuo nustatytų terminų ir maršrutų.

2. Taip pat ir tada, kai nustatoma, kad duomenys TIR knygelės krovinio manifeste neatitinka kelių transporto priemonės, autotraukinio arba konteinerio turinio, nelaikoma, kad TIR knygelės savininkas pažeidė šios konvencijos nuostatas, jeigu pateikiama įrodymų, įtikinančių kompetentingas tarnybas, kad tie skirtumai atsirado ne dėl klaidų, padarytų tyčia, arba ne dėl aplaidumo pakraunant ar išsiunčiant krovinį, arba pildant minėtąjį manifestą.

40 straipsnis

Išvykimo ir paskirties šalių muitinių tarnybos nelaiko TIR knygelės savininko kaltu dėl pastebėtų neatitikimų, jeigu tie neatitikimai susiję su muitinės procedūromis, atliktomis prieš arba po TIR procedūros, kuriose TIR knygelės savininkas nedalyvavo.

41 straipsnis

Jeigu pateikiama įrodymų, įtikinančių muitinės tarnybas, kad TIR knygelės manifeste nurodytos prekės nesugražinamai prarastos ar sunaikintos kelių transporto įvykio metu arba susiklosčius neišvengiamoms aplinkybėms, kad trūkumas natūraliai atsirado dėl toms prekėms būdingų savybių, tada įprastų muitų ir mokesčių mokėti nereikia.

42 straipsnis

Gavusios vienos Susitariančiosios Šalies paklausimą su išdėstytais tam tikromis aplinkybėmis, Susitariančiųjų Šalių, susijusių su TIR procedūra, kompetentingos tarnybos pateikia tai šaliai visą turimą informaciją, būtiną ankstesnėms 29, 40 ir 41 straipsnių nuostatomis įgyvendinti.

42 bis straipsnis

Kompetentingos tarnybos, glaudžiai bendradarbiaudamos su asociacijomis, imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad TIR knygelės būtų teisingai naudojamos. Tuo tikslu jos gali taikyti atitinkamas nacionalines ir tarptautines kontrolės priemones. Jeigu kompetentingos tarnybos taiko nacionalines kontrolės priemones, apie tai turi būti nedelsiant pranešta TIR valdybai, kuri patikrina, ar tos priemonės atitinka TIR konvencijos nuostatas. Tarptautines kontrolės priemones priima Administracinis komitetas.

V skyrius

AIŠKINAMOSIOS PASTABOS

43 straipsnis

III dalies 6 ir 7 prieduose pateikti paaiškinimai plačiau komentuoja kai kurias šios konvencijos ir jos priedų nuostatas. Juose pateiktos ir praktinės rekomendacijos.

VI skyrius

KITOS NUOSTATOS

44 straipsnis

Kiekviena Susitariančioji Šalis teikia suinteresuotoms garantinėms asociacijoms lengvatas šiais atvejais:

- a) pervedant valiutines sumas, kurias Susitariančiųjų Šalių kompetentingos tarnybos reikalauja sumokėti ir kurias Susitariančiųjų Šalių kompetentingos institucijos išieško pagal šios konvencijos 8 straipsnio nuostatų reikalavimus, ir
- b) pervedant valiutines sumas sumokėti už TIR knygelių blankus, užsienio asociacijų, jų korespondentų arba tarptautinių organizacijų siunčiamus garantinėms asociacijoms.

45 straipsnis

Kiekviena Susitariančioji Šalis paskelbia išvykimo vietas, tarpinių ir paskirties muitinių, kurias ji paskiria TIR procedūroms vykdyti, sąrašą. Kaimyninės Susitariančiosios Šalys konsultuojasi dėl atitinkamų pasienio muitinių ir jų darbo valandų.

46 straipsnis

1. Muitinės pareigūnai, atlikdami šioje konvencijoje minimus formalumus, neturi teisės reikalauti mokesčių, išskyrus tuos atvejus, kai šie formalumai atliekami ne tuo laiku ir ne tose vietose, kurios numatytos jiems vykdyti.
2. Susitariančiosios Šalys stengiasi kiek galėdamos palengvinti greitai gendančių prekių muitinės procedūras.

47 straipsnis

1. Šios konvencijos nuostatos neprieštarauja nei nacionalinių įstatymų numatytiems apribojimams ir kontrolei, pagrįstiems įprasta visuomenės morale, saugumu, higiena bei sveikata, taip pat veterinarijos ir fitopatologijos reikalavimais, nei tais įstatymais numatytų mokesčių mokėjimui.
2. Šios konvencijos nuostatos netrukdo taikyti kitų nacionalinių arba tarptautinių nuostatų, reglamentuojančių krovinių gabenimą.

48 straipsnis

Ši konvencija Susitariančiosioms Šalims, sudarančioms muitų arba ekonominę sąjungą, netrukdo taikyti ypatingų taisyklių gabenant krovinius, kai jų išvykimo ir paskirties vieta yra šių šalių teritorijoje arba kai jų teritorija vykdomas tranzitas, jei tokios taisyklės neapriboja šioje konvencijoje numatytų lengvatų.

49 straipsnis

Šios konvencijos nuostatos netrukdo taikyti didesnių lengvatų, kurias Susitariančiosios Šalys, remdamosi vienašaliais nuostatais arba dvišaliais ar daugiašaliais susitarimais, suteikia arba nori suteikti, tik tokios lengvatos neturi trukdyti taikyti šios Konvencijos nuostatas ir vykdyti TIR procedūras.

50 straipsnis

Jei pateikiamas atitinkamas prašymas, Susitariančiosios Šalys keičiasi būtina informacija šios konvencijos nuostatomis įdiegti, ypač duomenimis apie leidimą gabenti krovinius kelių transporto priemonėmis ir konteineriais bei apie jų konstrukcijų technines charakteristikas.

51 straipsnis

Šios konvencijos priedai yra neatskiriama konvencijos dalis.

VII skyrius BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52 straipsnis

Pasirašymas, ratifikavimas, pritarimas, patvirtinimas ir prisijungimas

1. Visos valstybės, Jungtinių Tautų narės ar bet kokių kitų specializuotų agentūrų arba Tarptautinės atominės energetikos agentūros narės, arba Tarptautinio teismo dalyvės, taip pat bet kuri kita valstybė, pakviesta JT Generalinės Asamblėjos, gali tapti šios konvencijos Susitariančiaja Šalimi, jeigu:

- a) pasirašo ją be išlygų ratifikuoti, pritarti arba patvirtinti;
- b) atiduoda saugoti ratifikavimo, pritarimo arba patvirtinimo dokumentus po to, kai pasirašo ją su išlyga ratifikuoti, pritarti arba patvirtinti;
- c) atiduoda saugoti prisijungimo dokumentus.

2. Valstybės, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, šią konvenciją pasirašo JT būstinėje Ženevoje nuo 1976 m. sausio 1 d. iki 1976 m. gruodžio 1 d. Vėliau gali prie jos prisijungti.

3. Pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis muitų arba ekonominės sąjungos taip pat gali kartu su jų valstybėmis narėmis tapti šios konvencijos Susitariančiosiomis Šalimis arba bet kuriuo metu vėliau, kai jų valstybės narės taps šios konvencijos Susitariančiosiomis Šalimis. Šios sąjungos nebalsuoja.

4. Ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentai atiduodami saugoti JT Generaliniam sekretoriui.

53 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Ši konvencija įsigalioja po šešių mėnesių nuo tos dienos, kai penkios 52 straipsnio 1 dalyje minimos valstybės pasirašo ją be išlygų ratifikuoti, pritarti ar patvirtinti arba atiduoda saugoti ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus.

2. Kai penkios valstybės, minimos 52 straipsnio 1 dalyje, pasirašo ją be išlygų ratifikuoti, pritarti ar patvirtinti arba atiduoda saugoti savo ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus, ši konvencija visoms naujoms Susitariančiosioms Šalims įsigalioja po šešių mėnesių nuo tos dienos, kai jos atidavė saugoti savo ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus.

3. Bet kuris ratifikavimo, pritarimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentas, atiduotas saugoti po šios konvencijos pataisos įsigaliojimo, yra susijęs su šios konvencijos pakeistu tekstu.

4. Bet kuris dokumentas, atiduotas saugoti po pataisos priėmimo, bet iki jos įsigaliojimo, siejamas su pakeistu konvencijos tekstu nuo šios pataisos įsigaliojimo dienos.

54 straipsnis

Denonsavimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis, pateikusi pranešimą JT Generaliniam sekretoriui, gali denonsuoti šią konvenciją.

2. Denonsavimas įsigalioja po penkiolikos mėnesių nuo tos dienos, kai Generalinis sekretorius gavo tokį pranešimą.

3. Denonsavimas nesustabdo TIR knygelių galiojimo, jei jos buvo pateiktos išvykimo muitinei iki denonsavimo įsigaliojimo dienos, taip pat neturi įtakos garantinių asociacijų garantijai, reikalingai pagal šios konvencijos reikalavimus.

55 straipsnis

Konvencijos galiojimo nutraukimas

Jei per 12 mėnesių nuo šios konvencijos įsigaliojimo valstybių, kurios yra Susitariančiosios Šalys, pasidaro mažiau nei penkios, tai, pasibaigus šiam 12 mėnesių laikotarpiui, konvencija netenka galios.

56 straipsnis

1959 m. TIR konvencijos galiojimo nutraukimas

1. Nuo šios konvencijos įsigaliojimo dienos netenka galios 1959 m. TIR konvencija, o Susitariančiųjų Šalių santykiai grindžiami šia konvencija.

2. Tinkamumo liudijimus, išduotus kelių transporto priemonėms ir konteineriams pagal 1959 m. TIR konvenciją, šios konvencijos Susitariančiosios Šalys pripažįsta galiojančiais arba pratęsia jų galiojimą gabenti krovinius su muitinės plombomis, jei tokios transporto priemonės ir konteineriai ir toliau atitinka reikalavimus, kuriais remiantis jie buvo pripažinti esą tinkami.

57 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Bet koks ginčas tarp dviejų ar daugiau Susitariančiųjų Šalių dėl šios konvencijos aiškinimo arba taikymo ginčo šalių turi būti kiek įmanoma išspręstas derybomis arba kitomis priemonėmis.

2. Bet koks ginčas tarp dviejų ar daugiau Susitariančiųjų Šalių dėl šios konvencijos aiškinimo arba taikymo, jei jo negalima išspręsti šio straipsnio 1 dalyje nurodytais būdais, vienos Susitariančiųjų Šalių prašymu perduodamas arbitražui. Teismas sudaromas tokios sudėties: kiekviena ginčo šalis skiria arbitražą, o visos skiria trečiąjį arbitražą kaip arbitražo pirmininką. Jei, gavusi pareiškimą, viena ginčo šalis per tris mėnesius nepaskiria arbitro arba arbitrai neišrenka pirmininko, bet kuri šalis gali kreiptis į JT Generalinį sekretorių prašydama paskirti arbitražą arba arbitražo pirmininką.

3. Arbitražo, sudaryto pagal straipsnio 2 dalies nuostatas, sprendimas ginčo šalims yra privalomas.

4. Arbitražas pats nustato savo darbo tvarką.

5. Arbitražo sprendimai priimami balsų dauguma.

6. Visus nesutarimus, galinčius kilti tarp ginčo šalių dėl arbitražo sprendimo aiškinimo ir vykdymo, bet kuri šalis gali perduoti peržiūrėti arbitražo teismui, kuris paskelbė šį sprendimą.

58 straipsnis

Išlygos

1. Kiekviena valstybė, pasirašydama, ratifikuodama arba prisijungdama prie šios konvencijos, gali pareikšti, kad neįsipareigoja taikyti konvencijos 57 straipsnio 2-6 dalių. Kitos Susitariančiosios Šalys taip pat netaikys šių dalių Susitariančiajai Šaliai, padariusiai tokią išlygą.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis, padariusi išlygą pagal šio straipsnio 1 dalį, gali bet kuriuo metu atšaukti ją pranešdama apie tai JT Generaliniam sekretoriui.

3. Šiai konvencijai negali būti taikomos jokios kitos išlygos, išskyrus tas, kurios numatytos šio straipsnio 1 dalyje.

58 bis straipsnis **Administracinis komitetas**

Į Administracinį komitetą įeina visos Susitariančiosios Šalys. Jo sudėtis, funkcijos ir darbo tvarka išdėstyta 8 priede.

58 ter straipsnis **TIR valdyba**

Administracinis komitetas įsteigia TIR valdybą, kuri savo vardu vykdo pavedimus vadovaudamasi TIR konvencija arba Administracinio komiteto įpareigota. Šios tarybos sudėtis, funkcijos ir darbo tvarka išdėstyta 8 priede.

59 straipsnis **Šios konvencijos pakeitimo tvarka**

1. Ši konvencija ir jos priedai gali būti pakeičiami Susitariančiosios Šalies siūlymu šiame straipsnyje numatyta tvarka.

2. Kiekvieną pasiūlytą konvencijos pakeitimą pagal procedūros taisykles, pateiktas 8 priede, peržiūri Administracinis komitetas, susidedantis iš visų Susitariančiųjų Šalių. Kiekvieną Administracinio komiteto posėdyje peržiūrėtą ar parengtą pataisą, jeigu jai pritaria du trečdaliai dalyvavusių ir balsavusių narių, JT Generalinis sekretorius siunčia Susitariančiosioms Šalims priimti.

3. Kiekvienas pakeitimas, išskyrus 60 straipsnyje numatytus atvejus, pateiktas remiantis ankstesne dalimi, visoms Susitariančiosioms Šalims įsigalioja po trijų mėnesių, pasibaigus dvylikos mėnesių terminui nuo pakeitimo pateikimo dienos, jei per tą laiką JT Generalinis sekretorius negavo dėl siūlomo pakeitimo jokių kokios nors valstybės – Susitariančiosios Šalies – prieštaravimų.

4. Jeigu siūlomam pakeitimui prieštaraujama, kaip numatyta šio straipsnio 3 dalyje, pakeitimas yra nepriimtas ir neįsigalioja.

60 straipsnis **Speciali 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 9 priedų pakeitimo tvarka**

1. Kiekvienas teikiamas 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ir 9 priedų pakeitimas, peržiūrėtas pagal 59 straipsnio 1 ir 2 dalis, įsigalioja per tokį laiką, kokį nustatė Administracinis komitetas jo priėmimo metu, jeigu iki ankstesnio termino, nustatyto Administracinio komiteto, viena penktoji arba penkios valstybės – Susitariančiosios Šalys (beje, turimas galvoje mažesnis iš dviejų minėtų skaičių) nepraneša JT Generaliniam sekretoriui, kad prieštarauja dėl pakeitimo. Terminus, nurodytus šioje dalyje, Administracinis komitetas tvirtina dviejų trečdalių dalyvavusių ir balsavusių narių balsu dauguma.

2. Pagal 1 dalį priimtas pakeitimas įsigalioja visoms Susitariančiosioms Šalims vietoj visų ankstesnių nuostatų, su kuriomis susijęs šis pakeitimas.

61 straipsnis

Prašymai, pranešimai ir prieštaravimai

JT Generalinis sekretorius informuoja visas Susitariančiąsias Šalis ir valstybes, minėtas šios konvencijos 52 straipsnio 1 dalyje, apie visus prašymus, pranešimus ir prieštaravimus, pateiktus pagal 59 ir 60 straipsnius, ir kiekvieno pakeitimo įsigaliojimo dieną.

62 straipsnis

Konferencija, skirta šiai konvencijai peržiūrėti

1. Kiekviena valstybė – Susitariančioji šalis, – pranešusi JT Generaliniam sekretoriui, gali prašyti sušaukti konferenciją šiai konvencijai peržiūrėti.

2. Konferenciją, skirtą šiai konvencijai peržiūrėti, į kurią kviečiamos visos Susitariančiosios Šalys ir visos 52 straipsnio 1 dalyje minimos valstybės, sušaukia JT Generalinis sekretorius, jeigu per šešis mėnesius nuo pranešimo dienos ne mažiau kaip ketvirtadalis valstybių – Susitariančiųjų Šalių – praneša jam, kad sutinka su šiuo prašymu.

3. Konferenciją, skirtą šiai konvencijai peržiūrėti, į kurią kviečiamos visos Susitariančiosios Šalys ir visos valstybės, minimos 52 straipsnio 1 dalyje, JT Generalinis sekretorius šaukia ir gavęs Administracinio komiteto prašymą. Administracinio komiteto dalyvavusių ir balsavusių narių dauguma nusprendžia, ar tokį prašymą Generaliniam sekretoriui pateikti, ar ne.

4. Jeigu pagal šio straipsnio 1 arba 3 dalį nutariama konferenciją sušaukti, JT Generalinis sekretorius informuoja visas Susitariančiąsias Šalis ir prašo jų per tris mėnesius pateikti pasiūlymus, kurie būtų aptarti konferencijos metu. Ne mažiau kaip prieš tris mėnesius iki konferencijos Generalinis sekretorius praneša visoms Susitariančiosioms Šalims numatomą darbotvarkę bei svarstytinus klausimus.

63 straipsnis

Pranešimai

Be pranešimų ir informacijos, numatytų 61 ir 62 straipsniuose, JT Generalinis sekretorius visas 52 straipsnyje minėtas valstybes informuoja:

- a) apie pasirašytus, ratifikuotus, priimtus, patvirtintus ir prisijungimo dokumentus, numatytus 52 straipsnyje;
- b) apie šios konvencijos įsigaliojimo laiką, numatytą 53 straipsnyje;
- c) apie denonsavimą, numatytą 54 straipsnyje;
- d) apie šios konvencijos galiojimo nutraukimą, numatytą 55 straipsnyje;
- e) apie išlygas, numatytas 58 straipsnyje.

64 straipsnis

Autentiškas tekstas

Po 1976 m. gruodžio 31 d. šios konvencijos teksto originalas atiduodamas saugoti JT Generaliniam sekretoriui, kuris patvirtintus egzempliorius išsiunčia kiekvienai Susitariančiajai Šaliai ir kiekvienai 52 straipsnio 1 dalyje minimai valstybei, kuri nėra Susitariančioji Šalis.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią konvenciją.

Sudaryta Ženevoje tūkstantis devyni šimtai septyniasdešimt penktų metų lapkričio keturiolikta dieną vienas egzempliorius anglų, prancūzų ir rusų kalbomis, visi tekstai turi vienodą teisinę galią.

1975 M. TIR KONVENCIJOS PRIEDAI
(ĮSKAITANT PAAIŠKINIMUS IR KOMENTARUS)

1 priedas

TIR KNYGELĖS PAVYZDYS

1 VARIANTAS

1. TIR knygelė spausdinama prancūzų kalba, išskyrus pirmą viršelio puslapį, jame duomenys spausdinami ir anglų kalba; „TIR knygelės naudojimo taisyklės“ išspausdintos anglų kalba trečiame viršelio puslapyje. Protokolo kitoje pusėje gali būti spausdinama ne tik prancūzų, bet ir kita kalba.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.18, įsigaliojo 1995 m. rugpjūčio 1 d.)

2. TIR knygelės, naudojamos gabenant su regioninėmis garantijomis pagal TIR procedūrą, gali būti spausdinamos bet kuria kita oficialia JT kalba, išskyrus pirmą viršelio puslapį, jame skilčių pavadinimai turi būti įrašyti anglų arba prancūzų kalbomis. „TIR knygelės naudojimo taisyklės“ spausdinamos antrame viršelio puslapyje bet kuria oficialia JT kalba, o trečiame viršelio puslapyje taip pat ir anglų arba prancūzų kalba.

2 VARIANTAS

3. Gabenant alkoholinius gėrimus ir tabako gaminius, už kuriuos iš garantinės asociacijos gali būti išieškoti daug didesni mokesčiai, kaip numatyta 6 priedo 0.8.3 aiškinamojoje pastaboje, muitinės tarnybos turi reikalauti pateikti TIR knygeles, kurių viršeliuose ir visuose atplėšiamuose lapuose būtų aiškiai matyti užrašas „TOBACCO/ALCOHOL ir TABAC/ALCOOL“. Be to, šiose knygelėse turi būti išsamiai informacija (bent jau anglų ir prancūzų kalbomis) apie tabako gaminių ir alkoholinių gėrimų sąrašus, kuriems taikoma garantija, nurodyta atskirame lape, įsegtame knygelėje po viršelio antro puslapio.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.17, įsigaliojo 1994 m. spalio 1 d.)

2 priedas

**TECHNINĖS SĄLYGOS IR TAISYKLĖS, TAIKOMOS TRANSPORTO PRIEMONĖMS,
TARPTAUTINIAIS MARŠRUTAIS GABENANČIOMS KROVINIUS SU MUITINĖS
PLOMBOMIS IR SPAUDAIS**

1 straipsnis

Bendrieji principai

Tarptautiniais maršrutais gabenti krovinius su muitinės plombomis ir spaudais galima tik tokiomis transporto priemonėmis, kurių krovinių skyriai sukonstruoti ir įrengti taip, kad:

- a) iš užplombuotos transporto priemonės dalies nebūtų galima krovinių išimti arba į ją pakrauti nepaliekant matomų įsilaužimo ar muitinės plombų ir spaudų pažeidimo žymių;
- b) muitinės plombas ir spaudus galima būtų uždėti paprastai ir patikimai;
- c) jose nebūtų slaptaviečių kroviniams slėpti;
- d) kad visas ertmes, kuriose galima patalpinti krovinį, galėtų lengvai apžiūrėti muitinės pareigūnai.

2 straipsnis

Kėbulo konstrukcija

1. Siekiant laikytis šių taisyklių 1 straipsnio reikalavimų:

a) krovinių skyriaus sudedamosios dalys (sienelės, grindys, durys, stogas, statramsčiai, skersiniai elementai ir t. t.) turi būti sujungtos tokiais įtaisais, kurių nebūtų galima iš išorės nuimti ir vėl sumontuoti nepaliekant matomų žymių, arba taip sukonstruotos, kad nebūtų galima konstrukcijos keisti nepaliekant matomų žymių. Sienelės, grindys, durys ir stogas, pagaminti iš skirtingų elementų, turi atitikti tuos pačius reikalavimus ir būti gana atsparūs;

b) durys ir kiti uždarymo mechanizmai (uždaromieji kranai, landų dangteliai, jungiamosios movos ir t. t.) turi būti su įtaisais, ant kurių gali būti uždėtos muitinės plombos ir spaudai. Įtaisai turi būti tokie, kad būtų neįmanoma jų iš išorės nuimti ir vėl uždėti nepaliekant matomų žymių. Durys ir užrakinimo mechanizmai negali būti atidaromi nepažeidžiant muitinės plombų ir spaudų. Jie turi būti tinkamai apsaugoti. Leidžiama įrengti atidaromuosius stogus;

c) vėdinimo ir kanalizacijos angos turi būti sutvirtintos įrenginiais, kurie neleistų patekti į transporto priemonės krovinių skyriaus vidų. Jie turi būti taip sukonstruoti, kad nebūtų galima jų iš išorės nuimti ir atgal įstatyti nepaliekant matomų žymių.

2. Nepaisant 1 straipsnio c punkto nuostatų, kai kuriose krovinių skyriaus sudedamosiose dalyse praktiniais sumetimais gali būti tuščių ertmių (pvz., tarp dvigubos sienelės dalių). Kad tokių ertmių nebūtų galima panaudoti kroviniams slėpti, būtina:

i) kai vidinis apmušalas krovinių skyrių dengia per visą jo aukštį nuo grindų iki lubų arba kai tarpas tarp tento ir išorinės sienelės visiškai uždengtas, vidinį tentą tvirtinti taip, kad jo negalima būtų nuimti ir vėl uždėti nepaliekant matomų žymių;

ii) kai tentas krovinių skyriaus nedengia per visą jo aukštį ir ertmė tarp apmušalo ir išorinės sienelės uždengta

nevisiškai, taip pat visais kitais atvejais, kai krovinių skyriaus konstrukcijoje yra tuščiavidurių ertmių, tokių ertmių skaičių sumažinti iki minimumo ir užtikrinti, kad jas lengvai galėtų patikrinti muitinės pareigūnai.

3. Įrengti langus leidžiama, jeigu jie pagaminti iš gana stiprių medžiagų, negali būti iš išorės išimami ir vėl įdedami nepaliekant matomų žymių. Įstatyti stiklus galima, tačiau jeigu vietoj triplekso naudojamas kitas stiklas, langus reikia sutvirtinti metalinėmis grotelėmis, kurių nebūtų galima iš išorės išimti; grotelių akutės neturi būti didesnės kaip 10 mm.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.7, įsigaliojo 1986 m. rugpjūčio 1 d.)

4. Grindyse įtaisyti angas techniniais tikslais (tepimui, smėlio dėžių priežiūrai, pripildymui) leidžiama tik tada, jeigu jos turi dangčius, įstatytus taip, kad pasiekti krovinių skyriaus iš išorės būtų neįmanoma.

3 straipsnis

Dengtos transporto priemonės

1. Šių taisyklių 1 ir 2 straipsnių nuostatos, kur jos yra taikytinos, taikomos tentu dengtomis transporto priemonėms. Be to, šios transporto priemonės turi atitikti šio straipsnio nuostatas.

2. Tentas gaminamas iš tvirto storo brezento arba iš netąsaus, gana stipraus, plastmase arba guma padengto audinio. Jis turi būti taip pasiūtas, kad, užsandarinus jį užrakinimo įtaisu, būtų neįmanoma pasiekti krovinių skyriaus nepaliekant matomų žymių.

3. Jei tentas siuvamas iš kelių gabalų, šių gabalų kraštai įlankstomi vienas į kitą ir susiuvami dviem siūlėmis ne mažesniu kaip 15 mm tarpu tarp jų. Siūlės turi būti tokios, kaip parodyta šių taisyklių 1 pav.*; tačiau jeigu kai kuriose brezento vietose (pvz.: atmetamuosiuose kraštuose ir sutvirtintuose kampuose) neįmanoma gabalų sujungti, kaip nurodyta, pakanka užlenkti viršutinės tento dalies kraštą ir susiūti gabalus taip, kaip parodyta šių taisyklių 2 arba 2 a pavyzdžiuose. Viena

* „Valstybės žiniuose“ nepateikiama

siūlė turi būti matoma tik iš vidaus, o siūlai turi skirtis nuo tento spalvos. Kitai siūlei naudojami jau kitos spalvos siūlai. Visos siūlės turi būti susiūtos siuvamąja mašina.

4. Jeigu tentas gaminamas iš kelių plastmase padengto audinio gabalų, juos sujungti galima sulituojant, kaip parodyta šių taisyklių priedo 3 piešinyje. Atskirų gabalų kraštai turi mažiausiai 15 mm dengti vienas kitą, ir per visą tą plotį juos reikia sulituoti. Išorinį sujungimo kraštą turi dengti ne siauresnė kaip 7 mm pločio plastmasinė juosta, tvirtinama taip pat prilituojant. Abi juostos pusės turi būti su aiškiu, vienodu, ne siauresniu kaip 3 mm pločio įspaustu reljefu. Gabalai lituojami taip, kad jų nebūtų galima išardyti ir vėl sujungti nepalikus matomų žymių.

5. Tentas taisomas, kaip parodyta šių taisyklių priedo 4 piešinyje, kraštai įlankstomi vienas į kitą ir susiuvami dviem aiškiai matomomis siūlėmis su ne mažesniu kaip 15 mm tarpu tarp jų; iš vidaus matomo siūlo spalva turi skirtis nuo išorėje matomo siūlo ir paties tento spalvos; visos siūlės susiuvamos siuvamąja mašina. Jeigu tento kraštai taisomi į suplyšusią vietą dedant lopą, gali būti taip pat siuvama, kaip parodyta šio straipsnio 3 dalies 1 piešinyje. Tentas iš plastmase padengto audinio gali būti taisomas šio straipsnio 4 dalyje aprašytu būdu, tik šiuo atveju juosta lituojama iš abiejų pusių, o lopus dedamas iš vidaus.

6. Tentas prie transporto priemonės tvirtinamas tiksliai laikantis šių taisyklių 1 straipsnio a) ir b) punktuose nuorodų. Numatyti tokie tento tvirtinimo būdai:

a) Tentas gali būti tvirtinamas:

- i) metaliniais žiedais, pritvirtintais prie transporto priemonės,
- ii) kilpomis, įleistomis į tento kraštą,
- iii) virve arba trosu, pervertais per tento žiedus ir matomais iš išorės.

Tentas turi dengti kietąjį transporto priemonės kraštą mažiausiai 250 mm nuo tvirtinimo žiedų centro, išskyrus tuos atvejus, kai pati transporto priemonės konstrukcija apsaugo krovinių skyrių nuo galimybės į jį patekti.

b) Kai reikia tento kraštus aklinau pritvirtinti prie transporto priemonės, sujungimas turi būti ištisinis ir vietomis dar sukabintas tvirtomis detalėmis.

c) Kai naudojamas uždaras tento pritvirtinimo mechanizmas, jis turi tvirtai prispausti tentą prie išorinės krovinių skyriaus dalies (žr. 6 pav.).

(ECE/TRANS/17/Pakeit.7, įsigaliojo 1986 m. rugpjūčio 1 d.)

7. Tentą laiko atitinkamos konstrukcijos (stovai, šonai, arkos, skersiniai ir t. t.).

8. Tarpai tarp žiedų ir tarpai tarp kilpų neturi būti didesni kaip 200 mm. Didesni (bet ne didesni kaip 300 mm nuo bet kurios stovo pusės) jie gali būti tada, kai transporto priemonės ir tento konstrukcija apsaugo krovinių skyrių nuo galimybės į jį patekti. Kilpos turi būti standžios.

(ECE/TRANS/17/Pakeit. 1, įsigaliojo 1979 m. rugpjūčio 1 d.)

9. Naudojamos šios tvirtinimo priemonės:

a) ne plonesnis kaip 3 mm skersmens plieno lynas;

b) ne plonesnė kaip 8 mm skersmens kanapių pluošto ar sizalio virvė, įvilкта į permatomą netampų plastmasinį apvalkalą.

Lynas gali būti įvilktas į standų permatomą netampų plastmasinį apvalkalą.

Jeigu tentas turi būti tvirtinamas rėmo konstrukcijos, atitinkančios šio straipsnio 6 dalies a) punkto reikalavimus, tvirtinimui gali būti naudojamas diržas (tokios konstrukcijos pavyzdys pateiktas šio priedo 7 pav.). Pats diržas turi atitikti šio straipsnio 11 dalies a) punkto iii) papunktyje numatytus medžiagos, dydžio ir formos reikalavimus.

(ECE/TRANS/17/Pakeit. 11, įsigaliojo 1989 m. rugpjūčio 1 d.)

(ECE/TRANS/17/Pakeit.17, įsigaliojo 1995 m. rugpjūčio 1 d.)

10. Ir lynas, ir virvė turi būti vientisi su metaliniais antgaliais abiejuose galuose. Kiekviename metaliniame antgalyje yra tuščiavidurė kniedė, įspausta skersai lyno ar virvės, kad per ją būtų galima perverti virvutę ar juostą muitinės spaudams ir plomboms. Lynas ar virvė turi būti matomi iš abiejų tuščiavidurės kniedės pusių, kad būtų galima įsitikinti, jog jie tikrai vientisi (žr. šio priedo 5 pav.).

11. Kur tente yra įtaisytos angos kroviniams sukrauti ir iškrauti, abu tento kraštai turi būti sujungiami. Sujungiama taip:

a) Abu tento kraštai turi atitinkamai dengti vienas kitą. Jie tvirtinami:

i) atmetamuoju kraštu, prisiūtu arba privirintu, kaip nurodyta šio straipsnio 3 ir 4 dalyse;

ii) žiedais ir kilpomis, kaip reikalauja šio straipsnio 8 dalies sąlygos; žiedai turi būti metaliniai;

iii) ne siauresniu kaip 20 mm ir ne plonesniu kaip 3 mm diržu, pagamintu iš vientiso netampios medžiagos gabalo; diržas turi būti toks, kuris perveriamas per žiedus ir sujungia abu brezento kraštus bei atmetamąjį kraštą;

diržas tvirtinamas iš vidinės brezento pusės, jame turi būti:

kilpa lynui ar virvei, nurodytiems šio straipsnio 9 dalyje, perverti; arba

kilpa, kuri virve arba lynu, nurodytais šio straipsnio 9 dalyje, tvirtinama prie metalinio žiedo, minėto šio straipsnio 6 dalyje.

Atmetamasis kraštas nebūtinai, jeigu yra specialus įtaisas, pavyzdžiui, apsauginė pertvara, apsauganti krovinių skyrių nuo galimybės patekti į jį nepaliekant matomų žymių.

b) Speciali tento kraštų sandarinimo sistema užtikrina, kad, uždarius ir užplombavus krovinių skyrių, brezento kraštai būtų sandariai priglundę. Sandarinimo sistemoje yra skylė, per kurią perkiamas šio straipsnio 6 punkte nurodytas metalinis žiedas, tvirtinamas lynu arba virve, nurodytais šio straipsnio 9 dalyje. Toks mechanizmas parodytas šio priedo 8 pav.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.14, įsigaliojo 1992 m. rugpjūčio 1 d.)

3 priedas

KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ, ATITINKANČIŲ 2 PRIEDE PATEIKTUS TECHNINIUS REIKALAVIMUS, NUMATYTUS TAISYKLĖSE, TINKAMUMO NUSTATYMO TVARKA

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelių transporto priemonės gali būti pripažintos tinkamos kroviniams gabenti pagal vieną iš šių procedūrų:

a) individualiai arba

b) pagal konstrukcijos tipą (kelių transporto priemonių serija).

2. Kiekvienai transporto priemonei, tinkančiai kroviniams gabenti, išduodamas tinkamumo liudijimas, kurio pavyzdys pateiktas 4 priede. Šis liudijimas turi būti išspausdintas jį išdavusios šalies kalba ir prancūzų arba anglų kalba. Kai kada kompetentingos institucijos, išdavusios liudijimą, prie jo prideda ir pačių patvirtintas nuotraukas arba piešinius. Tada liudijimo 6 skiltyje nurodomas pridėdamų dokumentų kiekis.

3. Liudijimas turi būti kelių transporto priemonėje.

4. Kelių transporto priemonės kas dvejus metus turi būti pristatomos jas įregistravusioms kompetentingoms institucijoms patikrinti ir prireikus liudijimai turi būti atnaujinami; jei transporto priemonė neregistruota, ji turi būti pristatyta tos valstybės kompetentingų institucijų apžiūrai, kurioje gyvena jos savininkas arba naudotojas.

5. Jei kelių transporto priemonė neatitinka techninių reikalavimų, numatytų pagal tinkamumo nustatymo procedūrą, norint ją vėl naudoti kroviniams gabenti su TIR knygele, transporto priemonė turi būti sutvarkyta taip, kad atitiktų visus techninius reikalavimus.

6. Jei pasikeitė kelių transporto priemonės pagrindinės charakteristikos, ankstesnysis liudijimas nebegalioja, o transporto priemonė, norint ją vėl naudoti kroviniams gabenti su TIR knygele, turi būti pristatyta kompetentingoms institucijoms, kad jos išduotų naują transporto priemonės tinkamumo liudijimą.

7. Kompetentingos institucijos tos šalies, kur transporto priemonė įregistruota, o jeigu registruoti nereikia, tai kompetentingos institucijos tos šalies, kurioje gyvena transporto priemonės savininkas arba naudotojas, tam tikru atveju gali atimti, atnaujinti arba išduoti naują tinkamumo liudijimą, jei susiklosto aplinkybės, nurodytos konvencijos 14 straipsnyje ir šio priedo 4, 5 ir 6 dalyse.

INDIVIDUALI TINKAMUMO NUSTATYMO TVARKA

8. Paraišką individualiai nustatyti tinkamumą kompetentingoms institucijoms pateikia savininkas, transporto priemonę naudojantis asmuo arba vieno ar kito atstovas. Kompetentingos institucijos, vadovaudamosi bendrosiomis taisyklėmis, numatytomis 1–7 dalyse, patikrina transporto priemonę, įsitikina, ar ji atitinka technines sąlygas, nurodytas 2 priede, ir tik tada išduoda tinkamumo liudijimą, atitinkantį 4 priede pateiktą pavyzdį.

TINKAMUMO NUSTATYMO PAGAL KONSTRUKCIJOS TIPĄ (KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ SERIJĄ) TVARKA

9. Jeigu tos pačios konstrukcijos kelių transporto priemonės gaminamos serijiniu būdu, gamykla gamintoja gali kreiptis į šalies, kurioje transporto priemonės gaminamos, kompetentingas institucijas tinkamumui pagal konstrukcijos tipą nustatyti.

10. Gamykla gamintoja savo paraiškoje nurodo transporto priemonės, kaip paraiškos objekto, skiriamuosius skaičius ir raides, pagal kuriuos atskiriamas transporto priemonės tipas.

11. Prie tokios paraiškos pridedami brėžiniai ir tinkamumui nustatyti pristatomo transporto priemonės tipo išsamus aprašymas.

12. Gamykla gamintoja raštu įsipareigoja:

a) kompetentingoms institucijoms parodyti tas atitinkamo tipo transporto priemones, kurias jos norės apžiūrėti;

b) kompetentingoms institucijoms leisti apžiūrėti kitas šios konstrukcijos transporto priemones bet kuriame serijinės gamybos etape;

c) informuoti kompetentingas institucijas apie visus, net ir smulkausios pakeitimus brėžiniuose arba konstrukcijų aprašymuose dar prieš įdiegiant juos į gamybą;

d) kelių transporto priemonės matomoje vietoje pažymėti konstrukcijos tipo skiriamaisiais skaičiais arba raidėmis, taip pat šių transporto priemonių serijiniu eilės numeriu (gamykliniu numeriu);

e) tvarkyti transporto priemonių, pagamintų pagal atitinkamo tipo tinkamumo reikalavimus, apskaitą.

13. Prireikus kompetentingos institucijos nurodo numatytos konstrukcijos pakeitimus, kuriuos reikia padaryti, kad transporto priemonė būtų tinkama kroviniams gabenti.

14. Nė viena transporto priemonė pagal konstrukcijos tipą negali būti pripažinta tinkama, kol kompetentingos institucijos, apžiūrėjusios vieną ar keletą tokių transporto priemonių, nenusprendžia, kad jos atitinka 2 priede numatytas technines sąlygas.

15. Kompetentingos institucijos raštu praneša gamyklai gamintojai apie savo sprendimą dėl transporto priemonės konstrukcijos tinkamumo. Šiame sprendime turi būti nurodyta data, numeris ir tikslus tarnybos, priėmusios sprendimą, pavadinimas.

16. Kompetentingos institucijos imasi visų priemonių užtikrinti, kad būtų tinkamai išduodami jų patvirtinti tinkamumo liudijimai kiekvienai transporto priemonei, pagamintai pagal konstrukcijos tipą, pripažintą tinkamu.

17. Prieš naudojant transporto priemonę kroviniams gabenti su TIR knygele, tinkamumo liudijimo savininkas jame įrašo (jei būtina):

- transporto priemonei suteiktą registracijos numerį (1 skiltis) arba

- jeigu transporto priemonės registruoti nereikia, savo pavardę ir tarnybinį adresą (8 skiltis).

18. Jeigu transporto priemonė, pripažinta tinkama pagal konstrukcijos tipą, eksportuojama į kitą valstybę, kuri yra šios konvencijos Susitariančioji Šalis, ją įvežant papildomos tinkamumo nustatymo procedūros nereikia.

TINKAMUMO LIUDIJIMO TVIRTINIMO TVARKA

19. Jei transporto priemonėje, pripažintoje tinkama gabenti krovinį su TIR knygele, randama rimtų gedimų, Susitariančiųjų Šalių kompetentingos institucijos, prieš tai pritaikiusios visas būtinas kontrolės priemones, gali uždrausti toliau gabenti krovinį su TIR knygele arba leisti tęsti kelionę savo teritorija. O toji transporto priemonė turi būti kuo skubiau sutvarkyta, bent jau iki kito karto, kai reikės gabenti krovinį su TIR knygele.

20. Kiekvienu atveju muitinės institucijos daro atitinkamą įrašą transporto priemonės tinkamumo liudijimo 10 skiltyje. Kai transporto priemonė suremontuojama ir jau atitinka tinkamumo sąlygas, ji turi būti parodyta Susitariančiosios Šalies kompetentingoms institucijoms, ir jos liudijimo galiojimą atnaujina 11 skiltyje įrašu, anuliuojančiu ankstesnius įrašus. Jokia transporto priemonė, kurios liudijimo 10 skiltyje yra atitinkamas įrašas, negali būti naudojama kroviniams gabenti su TIR knygele, kol nebus suremontuota ir nebus anuliuoti visi 10 skiltyje padaryti įrašai.

21. Kiekvienas įrašas liudijime turi būti patvirtintas muitinės tarnybų, nurodant įrašymo datą.

22. Jeigu transporto priemonėje randama gedimų, kurie, muitinės pareigūnų nuomone, nėra svarbūs ir nesudaro prielaidų gabenti kontrabandą, gali būti leista toliau gabenti krovinį su TIR knygele. Apie šiuos gedimus informuojamas liudijimo savininkas, ir jis privalo per tam tikrą laiką suremontuoti savo transporto priemonę.

4 priedas

TRANSPORTO PRIEMONĖS TINKAMUMO LIUDIJIMO PAVYZDYS

5 priedas

TIR LENTELĖ

1. Lentelės matmenys turi būti: 250 mm x 400 mm.
2. TIR užrašas lotyniškais didžiosiomis raidėmis turi būti 200 mm aukščio, o raidžių linijos ne siauresnės kaip 20 mm pločio. Raidės turi būti baltos spalvos mėlyname fone.

6 priedas

AIŠKINAMOSIOS PASTABOS

Įžanga

i) Pagal šios konvencijos 43 straipsnį aiškinamosios pastabos plačiau išdėsto daugelį konvencijos ir jos priedų nuostatų. Taip pat apibūdina kai kuriuos rekomenduojamus praktinius būdus.

ii) Aiškinamosios pastabos nekeičia šios konvencijos ar jos priedų nuostatų, o tik patikslina jų turinį, prasmę ir taikymo sritį.

iii) Dėl šios konvencijos 12 straipsnio ir 2 priedo nuostatų apie kelių transporto priemonių tinkamumą gabenti krovinį su muitinės plombomis ir spaudais aiškinamosiose pastabose yra numatyti tam tikri struktūriniai ypatumai, kuriuos Susitariančiosios Šalys pripažįsta atitinkančiais

šias nuostatas. Tam tikrais atvejais aiškinamosiose pastabose gali būti nurodyta, kokie struktūriniai ypatumai neatitinka šių nuostatų.

iv) Aiškinamosios pastabos suteikia galimybę taikyti šios konvencijos nuostatas ir jų priedus atsižvelgiant į technikos pažangą ir ekonomikos reikalavimus.

7 priedas

SUSIJĘS SU KONTEINERIŲ TINKAMUMO NUSTATYMU

I dalis

TECHNINIŲ SĄLYGŲ, TAIKOMŲ KONTEINERiams, KURIAIS GALIMA GABENTI KROVINIUS TARPTAUTINIAIS MARŠRUTAIS SU MUITINĖS SPAUDAIS IR PLOMBOMIS, TAISYKLĖS

1 straipsnis

Pagrindiniai principai

Tarptautiniais maršrutais gabenti krovinius su muitinės spaudais ir plombomis leidžiama tik šitaip sukonstruotais ir įrengtais konteineriais:

- a) kad nebūtų galima iš užplombuotos konteinerio dalies išimti ar į ją sukrauti krovinių nepaliekant matomų įsilaužimo ar muitinės spaudų ir plombų pažeidimo žymių;
- b) kad muitinės spaudus ir plombas būtų galima uždėti nesudėtingu ir patikimu būdu;
- c) kad juose nebūtų slaptaviečių kroviniams slėpti;
- d) kad visas vietas, kuriose gali būti sukrauti kroviniai, muitinės pareigūnai galėtų lengvai patikrinti.

2 straipsnis

Konteinerių konstrukcija

1. Pagal šių taisyklių 1 straipsnio reikalavimus:

a) konteinerio sudedamosios dalys (sienelės, dugnas, durys, stogas, atramos, rėmai, skersinės sijos ir t. t.) turi būti sujungiamos tokiais įtaisais, kad jų nebūtų galima iš išorės nuimti ir vėl įstatyti nepaliekant matomų žymių; arba sujungtos taip, kad nebūtų galima pakeisti konstrukcijos nepaliekant matomų žymių. Iš skirtingų medžiagų pagamintos sienelės, dugnas, durys ir stogas turi atitikti tuos pačius reikalavimus ir būti gana tvirtos;

b) durys ir kitos užrakinimo sistemos (įskaitant užsukamus čiaupus, landų dangčius, jungiamąsias movas ir pan.) turi turėti įtaisyti, ant kurių būtų galima uždėti muitinės spaudus ir plombas. Šie įtaisai turi būti taip įrengti, kad nebūtų galima jų iš išorės nuimti ir vėl uždėti nepaliekant žymių arba atidaryti durų nepažeidžiant muitinės spaudų ir plombų. Jie turi būti tinkamai apsaugoti. Leidžiama gaminti atidaromus stogus;

c) vėdinimo ir kanalizacijos angose turi būti įtaisyti, neleidžiantis patekti į konteinerio vidų. Šis įtaisyti turi būti sukonstruotas taip, kad jo nebūtų galima iš išorės nuimti ir vėl uždėti nepaliekant matomų žymių.

2. Nepaisant šių taisyklių 1 straipsnio c) punkto nuostatų, praktiniais sumetimais sudedamosios dalys gali būti tuščiavidurės (pavyzdžiui, tarp dvigubos sienelės pertvarų). Kad šiose ertmėse nebūtų galima paslėpti krovinių:

i) kai vidinis apmušalas dengia konteinerį per visą aukštį nuo dugno iki viršaus arba kai ertmė tarp dangos ir išorinės sienelės visiškai uždara, užtikrinti, kad vidinis apmušalas būtų pritvirtintas taip, kad jo nebūtų galima nuimti ir uždėti atgal nepalikus žymių;

ii) jeigu apmušalas neuždengia konteinerio per visą aukštį, o ertmė tarp dangos ir išorinės sienelės nevysiškai uždara, taip pat ir visais kitais atvejais, kai konteinerio konstrukcijoje yra tuščių ertmių, užtikrinti, kad tokių ertmių būtų kuo mažiau ir jas lengvai galėtų patikrinti muitinės pareigūnai.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.8, įsigaliojo 1987 m. rugpjūčio 17 d.)

3. Langai nuimamuosiuose kėbuluose, kaip numatyta konvencijos 6 priedo 01 (e) aiškinamojoje pastaboje, leidžiami tada, jeigu jie pagaminti iš gana tvirtų medžiagų ir negalima jų išimti ir įdėti atgal nepalikus matomų žymių. Langus leidžiama įstiklinti, tačiau jeigu naudojamas ne tripleksas, prie rėmų turi būti pritvirtintos metalinės grotelės, kurių nebūtų galima iš išorės išmontuoti; grotelių akutės neturi būti didesnės kaip 10 mm. Neleidžiama įrengti langų konteineriuose, aprašytuose konvencijos 1 straipsnio e) punkte, išskyrus nuimamuosius kėbulus, kaip nustatyta konvencijos 6 priedo 0.1(e) aiškinamojoje pastaboje.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.17, įsigaliojo 1994 m. spalio 1 d.)

3 straipsnis **Surenkamieji ir išrenkamieji konteineriai**

Surenkamieji ir išrenkamieji konteineriai turi atitikti šių taisyklių 1 ir 2 straipsnio reikalavimus, be to, juose turi būti įtaisai, fiksuojantys atskiras surenkamojo konteinerio dalis. Jeigu tie įtaisai yra surenkamojo konteinerio išorėje, turi būti sukonstruoti taip, kad juos būtų lengva užplombuoti.

4 straipsnis **Dengti konteineriai**

1. Šių taisyklių 1, 2 ir 3 straipsniai taikomi dengtiems konteineriams. Be to, šie konteineriai turi atitikti ir šio straipsnio reikalavimus.

2. Tentas paprastai gaminamas iš standaus brezentu ar gana tvirtu, netampaus, plastmase arba guma padengto audinio. Transporto priemonėje jis įrengiamas taip, kad nebūtų galima pasiekti krovinio nepalikus matomų žymių.

3. Jeigu tentą sudaro keli gabalai, jų kraštai įlankstomi vienas į kitą ir susiuvami dviem siūlėmis su ne mažesniu kaip 15 mm tarpu viena nuo kitos. Siūlės siuvamos taip, kaip parodyta šių taisyklių 1 pav.; jeigu kai kurių tento dalių (pavyzdžiui, atmetamųjų kraštų ir sutvirtintų kampų) neįmanoma sujungti nurodytu būdu, užtenka užlenkti viršutinės tento dalies kraštą ir užsiūti juostas taip, kaip parodyta šių taisyklių 2 pav. Viena siūlė, kuri matoma tik iš vidaus, turi aiškiai skirtis nuo tento spalvos. Kita siūlė taip pat turi būti skirtingos spalvos. Visos siūlės siuvamos mašina.

4. Jeigu tentas yra iš kelių plastmase padengto audinio gabalų, jie sulituojami pagal šių taisyklių 3 pavyzdį. Kiekvieno gabalo kraštas turi dengti kito gabalo kraštą ne mažiau kaip 15 mm, ir per visą tą plotį reikia sulituoti. Išorinis sujungimo kraštas uždengiamas ne siauresne kaip 7 mm pločio plastmasės juosta, tvirtinama taip pat prilituojant. Abi pusės turi būti su ryškiu, vienodai įspaustu 3 mm pločio reljefu. Lituojama taip, kad gabalų nebūtų galima išardyti ir vėl sujungti nepalikus matomų žymių.

5. Tentas taisomas, kaip parodyta šių taisyklių 4 pavyzdyje; jo kraštai įlankstomi vienas į kitą ir susiuvami dviem aiškiai matomomis siūlėmis su ne mažesniu kaip 15 mm tarpu tarp jų; iš vidaus matomo siūlo spalva turi skirtis nuo išorėje matomo siūlo; visos siūlės siuvamos mašina. Prie kraštų įplėštas tentas užlopomas, kaip nurodyta šių taisyklių 4 straipsnio 3 punkte ir 1 pav. Tentas iš plastmase padengto audinio taip pat gali būti taisomas šio straipsnio 4 punkte aprašytu būdu, tik tada juosta uždedama iš abiejų tento pusių, o lopas – iš vidaus.

(ECE/TRANS/17/Pakeit. 8, įsigaliojo 1987 m. rugpjūčio 17 d.)

6. Tentas prie konteinerio tvirtinamas tiksliai pagal šių taisyklių 1 straipsnio a) ir b) punktų nuorodas.

a) Tentas gali būti tvirtinamas:

i) metaliniais žiedais prie konteinerio,

ii) kilpomis, įleistomis į brezento kraštą,

iii) virve arba lynu, pervertais per brezento žiedus ir matomais iš išorės per visą ilgį.

Tentas turi dengti kietąjį konteinerio kraštą ne mažiau kaip 250 mm pločiu nuo tvirtinimo žiedų centro, išskyrus tada, kai pati konteinerio konstrukcija apsaugo nuo galimybės pasiekti krovinius.

b) Jeigu vienas tento kraštas turi būti aklinau pritvirtintas prie konteinerio, abu paviršiai turi būti sujungti ištiesai ir dar vietomis sukabinti tvirtomis detalėmis.

c) Jeigu naudojamas tam tikras tento užsegimo mechanizmas, jis turi užtikrinti, kad tentas aklinau uždengtų išorinį konteinerio paviršių (žr. priedo 6 pav.)

(ECE/TRANS/17/Pakeit. 8, įsigaliojo 1987 m. rugpjūčio 1 d.)

7. Tentą laiko atitinkamos konstrukcijos (atramos, šonai, arkos, skersinės sijos ir kt.).

(ECE/TRANS/17/Pakeit. 8, įsigaliojo 1987 m. rugpjūčio 1 d.)

8. Tarpai tarp žiedų ir tarpai tarp kilpų neturi būti didesni kaip 200 mm. Jie gali būti ir didesni (bet ne didesni kaip 300 mm nuo bet kurios stovo pusės), jeigu konteinerio ir tento konstrukcija apsaugo nuo galimybės patekti į konteinerį. Kilpos turi būti gana tvirtos.

(ECE/TRANS/17/Pakeit. 8, įsigaliojo 1987 m. rugpjūčio 1 d.)

9. Tvirtinimui naudojama:

a) plieninis ne plonesnis kaip 3 mm skersmens lynas;

b) kanapių pluošto arba sizalio ne plonesnė kaip 8 mm skersmens virvė, įvilкта į permatomą netampų plastmasinį apvalkalą.

Lynas taip pat gali būti įvilktas į permatomą netampų plastmasinį apvalkalą.

Jeigu tentas tvirtinamas prie rėmo konstrukcijos, kuri atitinka šio straipsnio 6 dalies a) punkto reikalavimus, gali būti naudojamas ir diržas (tokios konstrukcijos pavyzdys pateiktas šio priedo 7 pav.). Diržas turi atitikti 11 dalies a) punkto iii) papunktyje nurodytus medžiagos, dydžio ir formos reikalavimus.

(ECE/TRANS/17/Pakeit. 11, įsigaliojo 1989 m. rugpjūčio 1 d.)

(ECE/TRANS/17/Pakeit. 17, įsigaliojo 1994 m. rugpjūčio 1 d.)

10. Kiekvienas lynas ar virvė turi būti vientisi su metaliniais antgaliais abiejuose galuose. Antgalio tvirtinimo įrenginyje yra tuščiaidurė kniedė, perspausta per lyną ar virvę, kad būtų galima per ją perverti virvutę ar juostą muitinės spaudams ir plomboms. Lynas ar virvė turi būti matomi iš abiejų tuščiaidurės kniedės pusių, kad būtų galima įsitikinti, jog jie tikrai vientisi (žr. šio priedo 5 pav.).

11. Jeigu kroviniams pakrauti ir iškrauti tente įtaisytos angos, abu tento kraštai turi būti sujungti. Sujungiama taip:

a) Abu tento kraštai turi atitinkamai dengti vienas kitą. Jie tvirtinami:

i) atmetamuoju kraštu, prisiūtu arba privirintu pagal šio straipsnio 3 ir 4 dalis;

ii) žiedais ir kilpomis, atitinkančiomis šio straipsnio 8 dalies sąlygas; žiedai turi būti metaliniai;

iii) ne siauresniu kaip 20 mm ir ne plonesniu kaip 3 mm diržu, pagamintu iš vientiso netampios medžiagos gabalo. Diržas turi būti pervertas per žiedus ir jungti abu tento kraštus bei atmetamąjį kraštą; diržas tvirtinamas iš vidinės tento pusės, jame yra:

-kilpa lynui ar virvei, minėtiems šio straipsnio 9 dalyje, perverti, arba

-kilpa, kurią galima pritvirtinti prie metalinio žiedo, minėto šio straipsnio 6 dalyje, tvirtinama lynu ar virve, minėtais šio straipsnio 9 dalyje.

Atmetamojo krašto nereikia, jei yra specialus įtaisas, pavyzdžiui, apsauginė pertvara, neleidžianti patekti į krovinių skyrių nepaliekant matomų žymių.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.14, įsigaliojo 1992 m. rugpjūčio 1 d.)

b) Speciali tento uždarymo sistema sandariai prispaudžia tento kraštus, kai krovinių skyrius užrakinamas ir užplombuojamas. Mechanizme yra anga, pro kurią veriamas šio straipsnio 6 dalyje minėtas metalinis žiedas, tvirtinamas lynu arba virve. Toks mechanizmas pavaizduotas šio priedo 8 pav.

(ECE/TRANS/17/Pakeit.14, įsigaliojo 1992 m. rugpjūčio 1 d.)

12. Atpažinimo ženklų, pažymėtų ant konteinerio, ir tinkamumą patvirtinančios lentelės, minimos antroje šio priedo dalyje, jokia būdu neturi uždengti tentas.

5 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Iki 1977 m. sausio 1 d. leidžiama naudoti antgalius, atitinkančius šių taisyklių 5 pav., net jei jie būtų su senesnio tipo tuščiavidurėmis kniedėmis, kurių kiaurymės yra mažesnės, nei pavaizduota paveikslėlyje.

7 priedas

II dalis

KONTEINERIŲ, ATITINKANČIŲ I DALYJE NUMATYTŲ TAISYKLIŲ TECHNINIUS REIKALAVIMUS, TINKAMUMO NUSTATYMO TVARKA

Bendrosios nuostatos

1. Konteineriai gali būti pripažinti tinkami gabenti krovinius su muitinės plombomis ir spaudais:

a) arba gamybos etape – pagal konstrukcijos tipą (tinkamumo nustatymo procedūra gamyboje);

b) arba kuriame nors kitame etape – individualiai arba tikrinant to paties tipo pagamintos konteinerių partijos tinkamumą (tinkamumo nustatymo procedūra kuriame nors etape po pagaminimo).

Bendrosios nuostatos abiem tinkamumo nustatymo atvejams

2. Kompetentingos institucijos, atlikusios tinkamumo nustatymo procedūrą, išduoda paraišką pateikusiai gamyklai tinkamumo liudijimą (priklausomai nuo aplinkybių) arba neribotam tinkamumui pripažinto tipo konteinerių kiekiui, arba tam tikram nustatytam jų kiekiui.

3. Prieš pradėdamas krovinius gabenti su muitinės plombomis ir spaudais, tinkamumo liudijimo savininkas privalo prie pripažinto tinkamumui konteinerio (konteinerių) pritvirtinti tinkamumą patvirtinančią lentelę.

4. Tinkamumo lentelė pritvirtinama gerai matomoje vietoje greta bet kurios kitos oficialios lentelės.

5. Tinkamumo lentelė, atitinkanti šios dalies 1 priede pateiktą 1 pavyzdį, tai – metalinė 20 cm x 10 cm lentelė. Jos paviršiuje yra išgraviruotas reljefiškas arba kitokiu būdu užrašytas aiškus tekstas prancūzų ar anglų kalba:

a) užrašas „Approved for transport under Customs seal“(Tinka gabenti su muitinės plombomis);

b) valstybės, išdavusios konteineriui tinkamumo liudijimą, pavadinimas (visas arba tik skiriamasis ženklas, naudojamas šaliai, įregistravusiai transporto priemonę, nurodyti), tinkamumo

liudijimo numeris (skaičiai, raidės ir kt.), tinkamumo patvirtinimo metai (pvz., „NL/26/73“ reiškia: „Olandija, tinkamumo liudijimas Nr. 26, išduotas 1973 metais“);

c) gamyklos gamintojos konteineriui suteiktas eilės numeris (gamyklinis numeris);

d) jei konteineris pagal konstrukciją pripažintas tinkamu, lentelėje turi būti įrašyti šio konteinerio tipo skiriamieji skaičiai arba raidės.

6. Jeigu konteineris jau neatitinka techninių reikalavimų, numatytų tinkamumo nustatymo procedūroje, norint jį vėl naudoti kroviniams gabenti su muitinės plombomis ir spaudais, reikia sutaisyti taip, kad jis vėl atitiktų visus techninius reikalavimus.

7. Jeigu pasikeitė pagrindinės konteinerio charakteristikos, jo tinkamumo liudijimas jau negalioja. Norint naudoti konteinerį kroviniams gabenti su muitinės plombomis ir spaudais, kompetentinga institucija turi išduoti naują tinkamumo liudijimą.

Ypatingosios nuostatos tinkamumui pagal konstrukciją gamybos etape nustatyti

8. Jeigu to paties tipo konteineriai gaminami serijiniu būdu, gamykla gamintoja gali kreiptis į savo šalies kompetentingas institucijas prašydama nustatyti tinkamumą pagal konteinerio konstrukcijos tipą.

9. Gamykla gamintoja savo paraiškoje nurodo skiriamuosius skaičius ir raides, suteiktas šiam konteinerių tipui, kuriam ji pateikia paraišką.

10. Prie šios paraiškos tinkamumui nustatyti pridedami konteinerių konstrukcijos tipo brėžiniai ir smulkus aprašymas.

11. Gamykla gamintoja raštu įsipareigoja:

a) parodyti kompetentingai institucijai tuos konteinerius, kuriuos ši panorės apžiūrėti;

b) leisti kompetentingai institucijai bet kuriame gamybos etape apžiūrėti ir kitus šio tipo konteinerius, gaminamus serijiniu būdu;

c) informuoti kompetentingą instituciją apie visus numatomus konstrukcijų brėžinių ir aprašymų pakeitimus;

d) matomoje vietoje ant konteinerių pažymėti konstrukcijos skiriamuosius skaičius ir raides (ne tik tinkamumo lentelės ženklus), taip pat kiekvieno serijiniu būdu išleisto konteinerio eilės numerį (gamyklinį numerį);

e) tvarkyti konteinerių, pagamintų pagal tinkamu pripažintą konstrukcijos tipą, apskaitą.

12. Kompetentingos institucijos prireikus nurodo, ką būtina pakeisti konteinerio konstrukcijoje, kad jis vėl būtų tinkamas kroviniams gabenti.

13. Nė vienas konteineris negali būti pripažintas tinkamas pagal konstrukcijos tipą, kol kompetentinga institucija, apžiūrėjusi vieną ar keletą tos konstrukcijos konteinerių, nepripažins, kad jie atitinka I dalyje numatytus techninius reikalavimus.

14. Pripažinus kurį nors konteinerių konstrukcijos tipą tinkamu, gamyklai gamintojai, pateikusiai paraišką, išduodamas vienintelis tinkamumo liudijimo egzempliorius, atitinkantis šios dalies 2 priede pateiktą 2 pavyzdį ir galiojantis visiems konteineriams, kurie bus gaminami pagal tinkamu pripažintą konstrukcijos tipą. Šis liudijimas suteikia gamyklai teisę ant kiekvieno tokio konteinerio tvirtinti tinkamumo lentelę, nurodytą šios dalies 5 dalyje.

Ypatingosios nuostatos konteinerio tinkamumui po pagaminimo nustatyti

15. Jeigu nebuvo pateikta konteinerio tinkamumo nustatymo paraiška jį gaminant, savininkas, konteinerius naudojanti įmonė arba vieno ar kito atstovas gali kreiptis į kompetentingą instituciją konteinerio (konteinerių) tinkamumui nustatyti.

16. Bet kokioje paraiškoje, numatytoje šios dalies 15 dalyje, turi būti įrašytas konteinerio numeris (gamyklinis numeris).

17. Vėliau, kai kompetentinga institucija apžiūri, jos manymu, reikiamą konteinerių skaičių ir įsitikina, kad jie atitinka I dalyje numatytas technines sąlygas, tinkamumo liudijimą, atitinkantį šios dalies 3 papildyme pateiktą III pavyzdį, ji išduoda tik tiems konteineriams, kuriuos pripažino tinkamais. Liudijimas su nurodytais konteinerių numeriais (gamykliniai numeriai) suteikia paraišką pateikusiai įmonei teisę tvirtinti ant tinkamais pripažintų konteinerių šio priedo II dalies 5 punkte nurodytą tinkamumo lentelę.

**Šio priedo II dalies 2 papildymas
II pavyzdys**

1975 m. Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygele

Tinkamumo pagal konstrukciją liudijimas

1. Liudijimo numeris *
 2. Leidžiama gabenti krovinius žemiau aprašyto pavyzdžio konteineriais. Konteineriai, pagaminti pagal šią konstrukcijos tipą, yra tinkami gabenti krovinius su muitinės plombomis.
 3. Konteinerio rūšis
 4. Konstrukcijos skiriamieji skaičiai arba raidės
 5. Brėžinių skiriamasis numeris.....
 6. Konstrukcijos aprašymo skiriamasis numeris
 7. Taros svoris
 8. Išoriniai matmenys, cm
 9. Pagrindinės konstrukcijos charakteristikos (medžiagos rūšis, konstrukcijos pavyzdys ir t. t.)
 10. Šis liudijimas galioja visiems konteineriams, pagamintiems pagal aukščiau nurodytus konstrukcijos brėžinius ir aprašymus.
- Išduotas..... ,
(gamyklos gamintojos pavadinimas ir adresas)
- kuriai leista tvirtinti tinkamumo lentelę prie kiekvieno jos konteinerio, pagaminto pagal konstrukcijos tipą, pripažintą tinkamu.

.....
(vieta)

.....
(data)

.....
(įstaigos, išdavusios liudijimą, parašas ir spaudas)

(Svarbios pastabos kitoje pusėje)

**Privalu žinoti
(1975 M. MUITINĖS KONVENCIJOS DĖL TARPTAUTINIO KROVINIŲ GABENIMO
SU TIR KNYGELE 7 PRIEDO II DALIES 6 IR 7 PUNKTAI)**

* Nurodyti raides ir skaičius, kurie bus įrašyti į tinkamumo lentelę (žr. 1975 m. Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygele 7 priedo II dalies 5 punkto b papunktį).

6. Jei konteineris jau neatitinka techninių reikalavimų, numatytų pagal tinkamumo nustatymo procedūrą, norint jį vėl naudoti kroviniams gabenti su muitinės plombomis, būtina sutaisyti taip, kad jis vėl atitiktų visus reikalavimus.

7. Jei pasikeitė pagrindinės konteinerio charakteristikos, jo tinkamumo liudijimas jau negalioja; norint jį vėl naudoti kroviniams gabenti su muitinės plombomis, kompetentinga institucija turi išduoti naują tinkamumo liudijimą.

**Priedo II dalies 3 papildymas
III pavyzdys**

1975 m. Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygele

Tinkamumo liudijimas, išduotas bet kuriame etape po pagaminimo

1. Liudijimo numeris*
2. Tvirtinama, kad nurodytas (-i) konteineris (-iai) tinka gabenti krovinis su muitinės plombomis.	
3. Konteinerio rūšis
4. Gamyklos gamintojos suteiktas (-i) konteinerio (-ių) eilės numeris (-iai)
5. Taros svoris
6. Išoriniai matmenys, cm
7. Pagrindinės konstrukcijos charakteristikos (medžiagos rūšis, konstrukcijos pavyzdys ir t. t.)
Išduota
	(įmonės, pateikusios paraišką, pavadinimas ir adresas)
	kuriai leista tvirtinti tinkamumo lentelę prie nurodyto (-ų) konteinerio (-ių).
.....
(vieta)	(data)

	(įstaigos ar organizacijos, išdavusios liudijimą, parašas ir spaudas)

(Svarbios pastabos kitoje pusėje)

**Privalu žinoti
(1975 M. MUITINĖS KONVENCIJOS DĖL TARPTAUTINIO KROVINIŲ GABENIMO SU
TIR KNYGELE 7 PRIEDO II DALIES 6 IR 7 PUNKTAI)**

6. Jeigu konteineris jau neatitinka techninių reikalavimų, numatytų pagal tinkamumo nustatymo procedūrą, norint jį vėl naudoti kroviniams gabenti su muitinės plombomis, būtina sutaisyti taip, kad jis vėl atitiktų visus reikalavimus.

7. Jei pasikeitė pagrindinės konteinerio charakteristikos, jo tinkamumo liudijimas jau negalioja; norint jį vėl naudoti kroviniams gabenti su muitinės plombomis, kompetentinga institucija turi išduoti naują tinkamumo liudijimą.

* Nurodyti raides ir skaičius, kurie bus įrašyti į tinkamumo lentelę (žr. 1975 m. Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygele 7 priedo II dalies 5 punkto b papunktį).

8 priedas

ADMINISTRACINIO KOMITETO IR TIR VALDYBOS SUDĖTIS, FUNKCIJOS IR DARBO TAISYKLĖS ADMINISTRACINIO KOMITETO SUDĖTIS, FUNKCIJOS IR DARBO TVARKOS TAISYKLĖS

1 straipsnis

- i) Susitariančiosios Šalys yra Administracinio komiteto narės.
- ii) Komitetas gali leisti kompetentingoms valstybių, minėtų šios konvencijos 52 straipsnio 1 dalyje, kurios nėra Susitariančiosios Šalys, institucijoms arba tarptautinių organizacijų atstovams dalyvauti stebėtojų teisėmis Komiteto posėdžiuose, aptariant juos dominančius klausimus.

1 straipsnis bis*

1. Komitetas svarsto visas pasiūlytas konvencijos pataisas pagal 59 straipsnio 1 ir 2 dalis.
2. Komitetas prižiūri, kaip taikoma konvencija, ir nagrinėja visas Susitariančiųjų Šalių, asociacijų ir tarptautinių organizacijų taikomas pagal konvenciją priemones bei jų tinkamumą.
3. Komitetas per TIR valdybą prižiūri ir teikia paramą taikant TIR konvenciją nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu.

2 straipsnis

Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius pasirūpina, kad komitetas galėtų naudotis sekretoriato paslaugomis.

3 straipsnis

Komitetas kasmet pirmajame posėdyje renka pirmininką ir jo pavaduotoją.

4 straipsnis

Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius, Ekonomikos komisijai Europos reikalams remiant, kasmet sušaukia Komitetą, taip pat ir tada, kai to paprašo ne mažiau kaip penkių valstybių – Susitariančiųjų Šalių – kompetentingos institucijos.

5 straipsnis

Siūlymai teikiami balsuoti. Kiekviena Susitariančioji Šalis, kuri yra atstovaujama posėdyje, turi vieną balsą. Pasiūlymai, kurie nėra šios konvencijos pataisos, priimami dalyvaujančiųjų ir balsuojančiųjų balsų dauguma. Pataisos ir sprendimai, minimi konvencijos 59 ir 60 straipsniuose, priimami dviejų trečdalių dalyvaujančiųjų ir balsuojančiųjų balsų dauguma.

6 straipsnis

Nutarimams priimti reikia ne mažesnio kaip vieno trečdalių valstybių – Susitariančiųjų Šalių – kvorumo.

(ECE/TRANS/17/Pakeit. 16, įsigaliojo 1994 m. birželio 25 d.)

7 straipsnis

Prieš paskelbdamas posėdį baigtu, Komitetas tvirtina savo ataskaitą.

8 straipsnis

Jeigu šiame priede nėra reikalingų nuostatų, taikomos Ekonomikos komisijos Europos reikalams darbo tvarkos taisyklės, nebent Komitetas nuspręstų kitaip.

* ECE/TRANS/17/ Pakeit. 19, įsigaliojo 1999 m. vasario 17 d.

VALDYBOS SUDĖTIS, FUNKCIJOS IR DARBO TVARKOS TAISYKLĖS

9 straipsnis*

1. Administracinio komiteto pagal 85 ter straipsnį įkurtą TIR valdybą sudaro devyni nariai iš skirtingų konvencijos Susitariančiųjų Šalių. TIR sekretorius valdybos posėdžiuose dalyvauja.

2. Narius į TIR valdybą Administracinis komitetas renka dalyvaujančiųjų ir balsuojančiųjų balsų dauguma. Kiekvieno TIR valdybos nario kadencija – dveji metai. TIR valdybos nariai gali būti perrenkami. TIR valdybos kompetenciją nustato Administracinis komitetas.

10 straipsnis*

TIR valdyba atlieka šias funkcijas:

a) prižiūri, kaip taikoma ši Konvencija, įskaitant garantinės sistemos veiklą, bei atlieka Administracinio komiteto pavestas funkcijas;

b) prižiūri, kaip centralizuotai spausdinamos ir asociacijoms platinamos TIR knygelės, o tai gali atlikti pasirinkta tarptautinė organizacija, kaip nurodyta 6 straipsnyje;

c) koordinuoja ir skatina keitimąsi naujovėmis ir kita informacija tarp Susitariančiųjų Šalių kompetentingų institucijų;

d) koordinuoja ir skatina keitimąsi informacija tarp Susitariančiųjų Šalių, asociacijų ir tarptautinių organizacijų kompetentingų institucijų;

e) palengvina ginčų sprendimą tarp Susitariančiųjų Šalių, asociacijų, draudimo įmonių ir tarptautinių organizacijų nepažeidžiant 57 straipsnio dėl ginčų sprendimo;

f) remia muitinės tarnybų ir kitų su TIR procedūromis susijusių šalių personalo mokymą;

g) turi centrinę informacijos bazę ir teisę platinti tarptautinių organizacijų informaciją, skirtą Susitariančiosioms Šalims, apie asociacijų taikomas TIR knygelėlių išdavimo taisykles ir procedūras, kaip nurodyta 6 straipsnyje, jeigu jos susijusios su minimaliomis sąlygomis ir reikalavimais, išdėstytais 9 priede;

h) kontroliuoja TIR knygelėlių kainą.

11 straipsnis*

1. Valdybos posėdį sušaukia TIR sekretorius Administracinio komiteto arba ne mažiau kaip trijų valdybos narių prašymu.

2. Valdyba stengiasi priimti sprendimus visuotiniu sutarimu. Nepasiekus sutarimo, sprendimai pateikiami balsavimui ir priimami dalyvaujančiųjų ir balsuojančiųjų balsų dauguma. Sprendimams priimti reikalingas penkių narių kvorumas. TIR sekretorius nebalsuoja.

3. Valdyba renka pirmininką ir priima papildomas darbo tvarkos taisykles.

4. Valdyba pateikia Administraciniam komitetui savo veiklos ataskaitą, įskaitant ataskaitas apie patikrintas sąskaitas ne rečiau kaip vieną kartą per metus arba Administraciniam komitetui paprašius. Valdybai Administraciniame komitete atstovauja pirmininkas.

5. Valdyba svarsto visą informaciją ir paklausimus, pateiktus Administracinio komiteto, Susitariančiųjų Šalių, TIR sekretoriaus, nacionalinių asociacijų ir tarptautinių organizacijų, minimų konvencijos 6 straipsnyje. Šios tarptautinės organizacijos turi teisę dalyvauti TIR valdybos posėdžiuose kaip stebėtojos, jei pirmininkas nenusprendžia kitaip. Prireikus bet kuri kita organizacija pirmininko kvietimu gali dalyvauti valdybos posėdyje kaip stebėtoja.

12 straipsnis*

* ECE/TRANS/17/ Pakeit. 19, įsigaliojo 1999 m. vasario 17 d.

* ECE/TRANS/17/ Pakeit. 19, įsigaliojo 1999 m. vasario 17 d.

TIR sekretorius turi būti JT Ekonomikos komisijos Europos reikalams narys ir, valdybos įgaliotas, vykdyti TIR valdybos sprendimus. TIR sekretoriui padeda TIR sekretoriatas, jo dydį nustato Administracinis komitetas.

13 straipsnis*

1. TIR valdyba ir TIR sekretoriatas finansuojami iš mokesčių už kiekvieną TIR knygelę, platinamą tarptautinės organizacijos, nurodytos 6 straipsnyje, kol nėra randama alternatyvių finansavimo šaltinių.

2. Mokesčio dydį ir jo surinkimo tvarką nustato Administracinis komitetas, pasikonsultavęs su tarptautine organizacija, nurodyta 6 straipsnyje. Administracinis komitetas tvirtina visus siūlomus šio mokesčio pakeitimus.

9 priedas*

TIR procedūros TAIKYMAS

I dalis

LEIDIMAS ASOCIACIJOMS IŠDUOTI TIR KNYGELES

Sąlygų ir reikalavimų minimumas

1. Žemiau nurodomos būtinos sąlygos ir reikalavimai, kurių turi laikytis asociacijos, kad Susitariančiosios Šalys galėtų išduoti joms TIR knygeles ir būti garantais pagal konvencijos 6 straipsnį:

a) asociacija, atstovaujanti transporto sektoriaus interesams, turi būti įkurta ne vėliau kaip prieš vienerius metus;

b) asociacija turi pateikti įrodymus apie gerą finansinę būklę ir organizacinius sugebėjimus vykdyti Konvencijoje numatytus įsipareigojimus;

c) pateikti informaciją apie kvalifikuotus darbuotojus, kad teisingai būtų taikoma konvencija;

d) neturi būti grubių arba dažnų muitinės arba mokesčių nesilaikymo atvejų;

e) raštiška sutartis ar kitas juridinis dokumentas tarp asociacijos ir Susitariančiosios Šalies, kurioje ji įkurta, kompetentingų institucijų. Raštiškos sutarties ar kito juridinio dokumento patvirtintas egzempliorius, jei reikia, su patvirtintu vertimu į anglų, prancūzų arba rusų kalbą, turi būti saugomas TIR valdyboje. Visi raštiškos sutarties ar kito juridinio dokumento pakeitimai nedelsiant perduodami TIR valdybai;

f) įsipareigojimas raštiškoje sutartyje ar kitame juridiniame dokumente pagal e punktą, kad asociacija:

i) laikysis visų įsipareigojimų, numatytų konvencijos 8 straipsnyje;

ii) sutiks su maksimalia suma už TIR knygelę, nustatyta Susitariančiosios Šalies, kurios ši šalis gali reikalauti iš asociacijos pagal konvencijos 8 straipsnio 3 dalį;

iii) nuolat tikrins, ypač tada, kai pateikiama paraiška leisti asmeniui pasinaudoti TIR procedūra, ar asmuo laikosi būtinų sąlygų ir reikalavimų, nurodytų šio priedo II dalyje;

iv) pateiks garantiją už visus įsipareigojimus toje šalyje, kurioje yra įsikūrusi, dėl gabenimo su TIR knygelėmis, išduotomis minėtų asociacijų arba užsienio asociacijų, įeinančių į tos pačios tarptautinės organizacijos sudėtį;

v) kompetentingoms institucijoms priimtinais sąlygomis apdraus savo įsipareigojimus draudimo įmonėje, draudikų susivienijime ar finansinėje institucijoje tos Susitariančiosios Šalies, kurioje yra įkurta. Draudimas ar finansinės garantijos sutartis (-ys) turi padengti visus asociacijos įsipareigojimus, susijusius su krovinių gabenimu su TIR knygelėmis,

išduotomis asociacijos arba užsienio asociacijos, įeinančios į tą pačią tarptautinę organizaciją.

Terminas pateikti įspėjimą apie draudimo ar finansinės garantijos sutarties (-čių) nutraukimą neturi būti trumpesnis negu tas, per kurį pateikiamas įspėjimas apie raštiškos sutarties ar kito juridinio dokumento, nurodytų e) punkte, nutraukimą. Draudimo arba finansinės garantijos sutarties (čių) patvirtintas egzempliorius (-iai) kartu su visais vėlesniais pakeitimais turi būti pateiktas TIR valdybai, įskaitant, jei reikia, patvirtintą vertimą į anglų, prancūzų ar rusų kalbą;

vi) leis kompetentingoms institucijoms tikrinti visą dokumentaciją ir sąskaitas, susijusias su TIR procedūros administravimu;

vii) sutiks su procedūra, kaip veiksmingai spręsti ginčus, atsirandančius neteisingai ar neleistinais naudojant TIR knygeles;

viii) pripažins, kad dėl grubaus ar dažno šių būtinų sąlygų ir reikalavimų nesilaikymo gali būti panaikintas leidimas išduoti TIR knygeles;

ix) griežtai laikysis Susitariančiosios Šalies, kurioje yra įsikūrusi, kompetentingų institucijų priimtų sprendimų dėl asmenų šalinimo pagal konvencijos 38 straipsnį ir šio priedo II dalį;

x) sutiks tiksliai vykdyti visus Administracinio komiteto ir TIR valdybos sprendimus, jei jiems pritaria Susitariančiosios Šalies, kurioje asociacija įsikūrusi, kompetentingos tarnybos.

1. Susitariančioji Šalis, kurioje asociacija įsikūrusi, panaikina leidimą išduoti TIR knygeles, jei grubiai ar dažnai nesilaikoma minimalių sąlygų ir reikalavimų.

2. Aukščiau nurodyti asociacijos įgaliojimai neturi pakenkti asociacijos atsakomybei ir įsipareigojimams, numatytiems šioje konvencijoje.

3. Aukščiau išdėstytos būtinos sąlygos ir reikalavimai neriboja papildomų sąlygų ir reikalavimų, kuriuos gali nustatyti Susitariančiosios Šalys.

II dalis

LEIDIMAS FIZINIAMS IR JURIDINIAMS ASMENIMS NAUDOTI TIR KNYGELES

Sąlygų ir reikalavimų minimumas

1. Žemiau išdėstytos būtinos sąlygos ir reikalavimai, kurių reikia laikytis asmenims, norintiems naudotis TIR procedūromis:

a) įrodyta patirtis arba bent sugebėjimas nuolat dirbti su tarptautiniu transportu (vežėjas privalo turėti tarptautinio transporto licenciją ir pan.);

b) gera finansinė būklė;

c) mokėjimas dirbti pagal TIR konvenciją;

d) neturi būti grubių ar dažnų muitinės taisyklių arba mokesčių įstatymų nesilaikymo atvejų;

e) raštiška deklaracija apie įsipareigojimą asociacijai, kad:

i) bus laikomasi pagal konvenciją reikalaujamų muitinės formalumų išvykimo, *en route* ir paskirties muitinėse;

ii) bus apmokėtos sumos pagal konvencijos 8 straipsnio 1 ir 2 dalis, jei jų reikalaus kompetentingos institucijos pagal konvencijos 8 straipsnio 7 dalį;

iii) bus sudarytos galimybės asociacijai, kiek leidžia nacionaliniai įstatymai, tikrinti informaciją, susijusią su šiomis būtinomis sąlygomis ir reikalavimais.

2. Papildomas ir griežtesnes sąlygas ir reikalavimus, susijusius su TIR procedūra, gali nustatyti Susitariančiųjų Šalių kompetentingos institucijos ir asociacijos, jeigu kompetentingos institucijos nenusprendžia kitaip.

PROCEDŪRA

3. Susitariančiosios Šalys, remdamosi sąlygų ir reikalavimų minimumu, nurodytu šios dalies 1 ir 2 punktuose, nustato, kiek leidžia nacionaliniai įstatymai, priėmimo į TIR sistemą procedūrą.

4. Per vieną savaitę nuo tos dienos, kai buvo išduotas arba panaikintas TIR procedūros vykdytojo leidimas, kompetentingos institucijos TIR valdybai perduoda informaciją apie kiekvieną asmenį pagal pridedamą leidimo pavyzdį.

5. Asociacija kasmet pateikia papildytą sąrašą, kuriame nurodomi visi asmenys, kuriems, remiantis gruodžio 31 d. duomenimis, buvo išduotas arba panaikintas leidimas. Šis sąrašas kompetentingoms institucijoms perduodamas per savaitę po gruodžio 31 d. Vieną sąrašo egzempliorių kompetentingos institucijos pateikia TIR valdybai.

6. TIR procedūros vykdytojo leidimas dar nesuteikia teisės gauti iš asociacijų TIR knygelį.

7. Leidimas asmeniui naudoti TIR knygeles pagal aukščiau išdėstytą sąlygų ir reikalavimų minimumą neriboja asmens atsakomybės ir įsipareigojimų, numatytų šioje konvencijoje.
